68-22

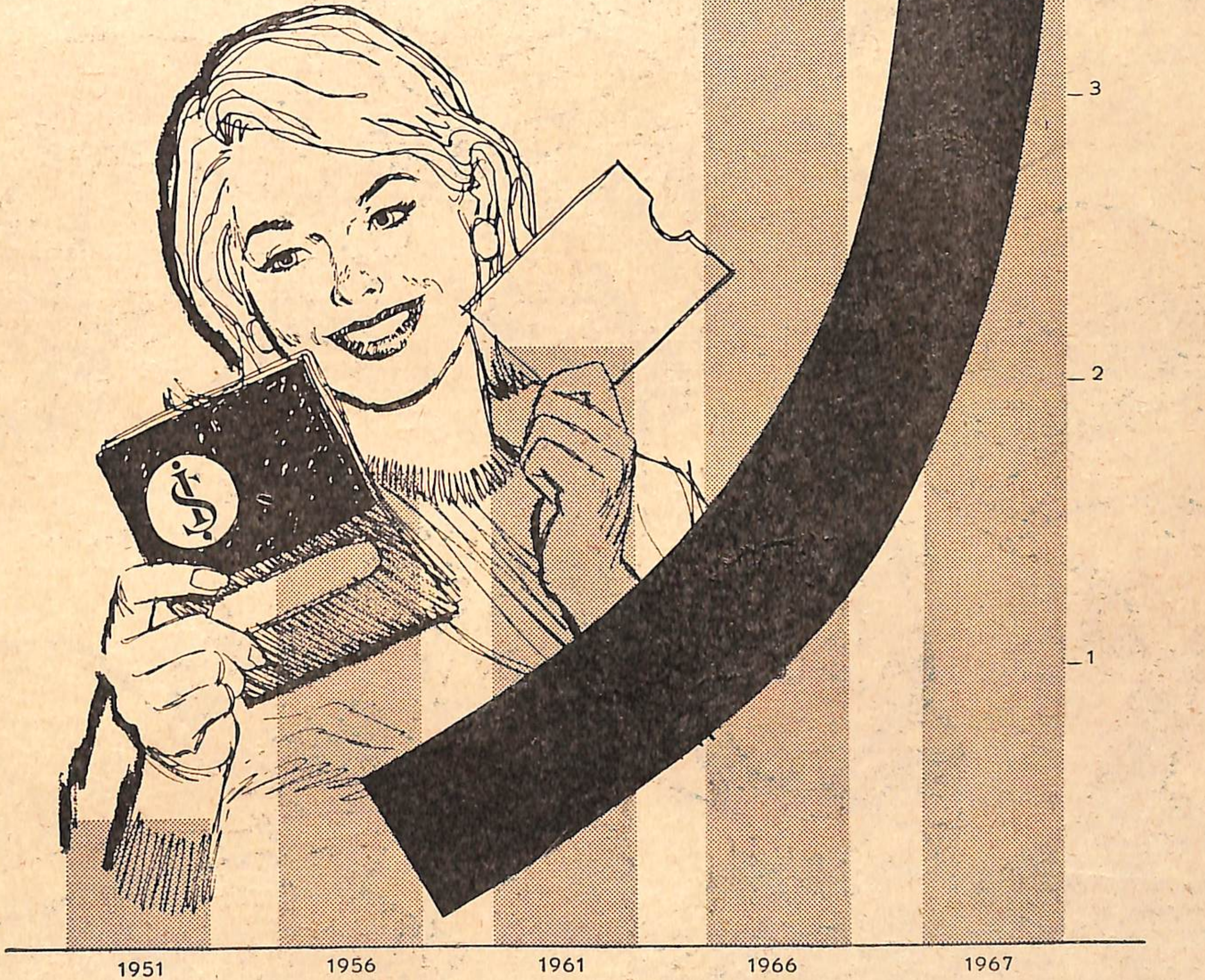
Akbaba

Bu sayı ilâveli

Seçim dolmuşları !

tasarruf mevduatında daima önde...

Halkımızın daima artan teveccühü: 1967 yılı sonunda Türkiye İş Bankasının Tasarruf Mevduatı, 4 milyar 44 milyon lirayı bulmuştur. Hızla gelişen tasarruf mevduatı ve mudi adedi bakımından İş Bankasının daima başta olması, halkımızın Türkiye İş Bankasına olan itimadının en inandırıcı delilleridir. (Aynı devre zarfında İş Bankasına emanet edilen paraların yekûnu ise 5 milyar 396 milyon liradır.)

TÜRKİYE İŞ BANKASI

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

(Yeni Ajans: 2216 — 88)

Akbaba

Yıl: 46 Cilt: 14 Sayı: 22 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 22 Mayıs 1968

SAYIN İLHAMİ ERTEM KENDİSİNE KIYMAMALI!

HER insan bir parça öğrencidir, bir parça da öğretmen... Beşikten mezara kadar her insan hem öğrenir, hem öğretir. Tarihin ilk çağlarından beri değişmedi bu gerçek. İnsan önce ateş yakmayı öğrendi, sonra öğretti; insan önce avlamayı öğrendi, sonra öğretti; insan önce konuşmayı öğrendi, sonra öğretti.

Kendi hayatınızdan nice sayfayı bir film şeridi gibi gözlerinizin önünden geçiriniz. Neler öğrendiniz, neler öğrettiniz? Babanızdan «baba» demesini öğrendiniz, oğlunuza «baba» demesini öğrettiniz. Babanızdan muaşeret öğrendiniz, oğlunuza muaşeret öğrettiniz. Yalnız babadan anadan mı öğrenir insan?... Amcadan, dayıdan, arkadaştan, ahbaptan, tanıdıktan neler öğrenmez ki... Sigara içmesini, iskambil oynamasını bile bir başkasından öğrenir insanoğlu, bir başkasına öğretir.

Nöbeti geldiğinde öğretmen, nöbeti geldiğinde öğrenci olarak yaşarız. Ama meslek olarak öğretmenliği tüm hayatında benimsemiş kimseler de vardır. Bu saygıdeğer kişilerin işi gücü öğrencilerine bir şeyler öğretmektir, sabahın köründe uyanıp çocukları karşısına alır:

— Bakın evlâtlar, şimdi derse başlıyoruz... diye tebeşir kokulu kara tahtalı sınıflarda yorulmak bilmeden anlatır da anlatır. İşte gerçek öğretmen odur! Ve bu öğretmen, küçük vatandaşlarımıza çağımızın bilgilerini verir. Okumayı, yazmayı, matematiği, fiziği, kimyayı ondan öğrenir çocuğumuz, yurt bilgisini, İstiklâl Marşını, Millî Kurtuluş Savaşını, Atatürk'ü ondan öğrenir, hangi milletten olduğunu, hangi vatanda yaşadığını ondan öğrenir. Hepimiz bu bilgileri ondan öğrendik. Türk öğretmenidir onun adı, ve çocuklarına doğru bilgileri öğretmektir görevi.

Peki... Sevgili AKBABA okurları şimdi işaret parmağımızı şakağımıza tabanca gibi dayayarak bir düşünelim bakalım, mademki ahval böyledir; öyleyse gazetelerde her gün okuduğumuz öğretmen kıyımı nedir?

Eğer öğretmen dediğimiz yaratık gerçekten kıyması yapılacak cinsten ise, makinenin içine doldurup kıyalım; ama öğretmen dediğimiz insan, kıyılacak yerde eli öpülecek kişiyse pek sayın Millî Eğitim Bakanımıza soralım:

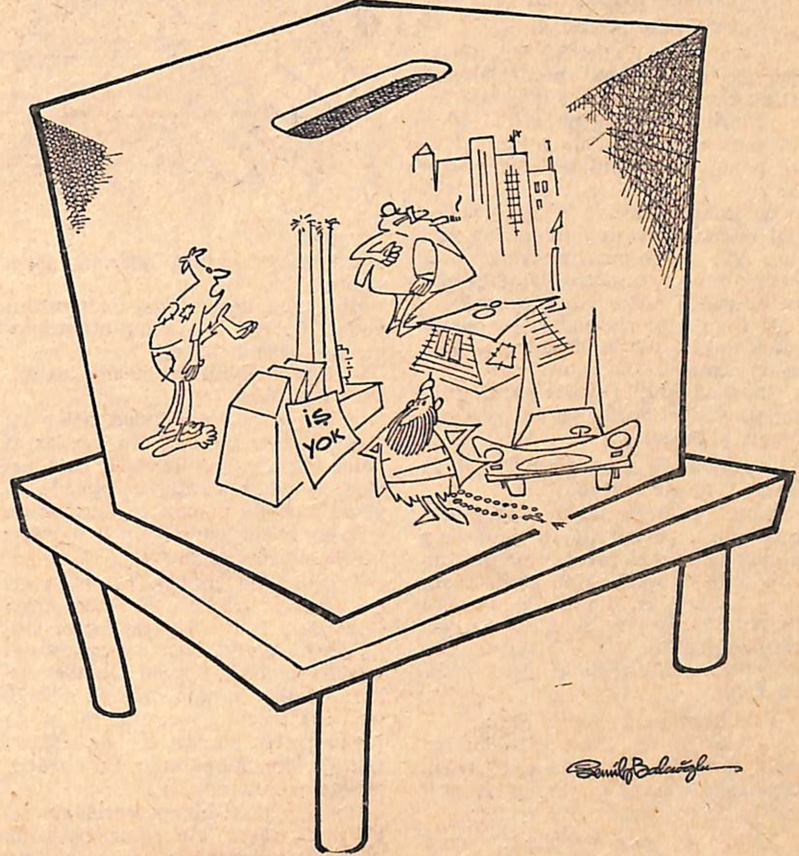
— Çok sayın İlhami Ertem bey, Allahaşkına anlat bize! Bu memleketin öğretmenleriyle alıp veremediğiniz nedir? Gazetelerde bitip tükenmek bilmeyen kıyım tefrikaları nedendir? Bu vatanın Millî Eğitim Bakanı ile Atatürk'ün öğretmenleri arasında bir kan dâvası mı vardır? Nedir bitip tükenmek bilmeyen bu mücadele? Nedir bu hırçın kavga? Atatürk'ün sağlığında yoktu böyle bir hikâye!... Gittikçe kabaran dosyasıyla öğretmen kıyımı nereye gidiyor ve ne olacak bu işin sonu?

Gazete sayfalarında meraklı bir maçın tafsilâtını okur gibi Bakan ile öğretmen arasındaki kavgayı izlemekten bıktık. Hani eskiden Maarif Nâzırı Haşim Paşa'nın:

«— Şu mektepler olmasa Maarifi ne güzel idare ederim...» dediği rivayet edilir, acaba sayın Millî Eğitim Bakanımız:

— Şu öğretmenler olmasa Maarifi ne güzel idare ederim... düşüncesinde midir?

Üç-dört çocuk, bir de eş, ve dört yüz lirayla otuz gün yaşamak zorunda bırakılan öğretmene devlet baba kıymış zaten, bir de üstüne Millî Eğitim Bakanı kıyarsa günah değil mi?

Yazısız

Pabucunun altı yamalı, gömleğinin yenleri tirfilli, pantalonu ütülenmekten parlamış, ceketi tersine çevrilmiş, kravatı iplik iplik aşınmış, içeceği cıgarayı ikiye bölen, çaya atacağı şekeri hesap eden, boynu bükük, ama gururu dik bir adam yaşıyor aramızda... Bu sayın kişi, çocuklarımızın öğretmenidir. Ona hiçbir şey vermiyoruz biz, iyi hayat şartı vermiyoruz, doktor vermiyoruz, ilâç vermiyoruz, iyi konut vermiyoruz, verebileceğimiz bir tek şey var ona:

— Mesleğinde teminat...

Ve onu da vermiyoruz.

Peki sonra nasıl güvenle bakabiliriz yarınlarımıza?... Öğretmeni perişan olan ülkenin çocukları geleceğin teminatı olabilir mi?

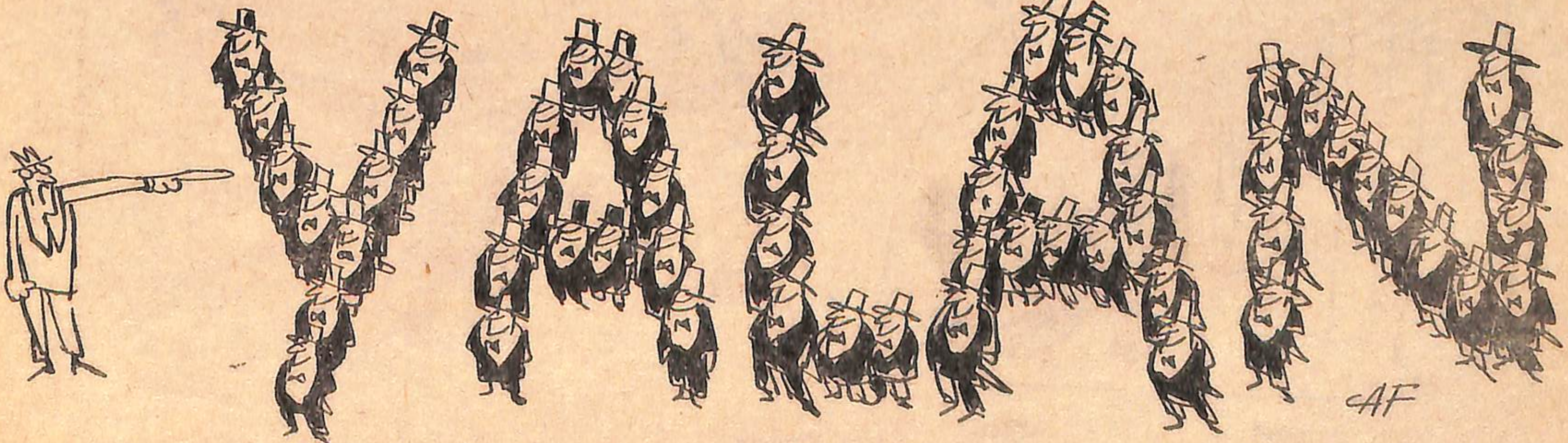
Bir ülkede öğretmene saygı, öğrencilerden önce Millî Eğitim Bakanından başlar. Öğretmeni saymak ile öğretmene kıymak arasında bir fark bulunduğu da açıktır. Öğretmeni saymak demek, haklarına saygı duymak demektir. Köyde, kasabada ve şehirde bastığı yerin ayağının altından kayacağını düşünmemeli öğretmen...

Sayın Bakan bilmeli ki, bir gün gelir, koltuğundan çekilir; o zaman arkasında bırakacağı ad nasıl bir ad olacaktır?

— İlhami Ertem mi? Haa şu meşhur öğretmen kıyımcısı... diye mi hatırlanacaktır?

Hayır... Kendisine kıymamalı sayın İlhami Ertem...

AKBABA

Vatandaş — Bu düzen değişmelidir!..

Bucağı yıkan adam

— Ulan, derdi bizim peder, yâni ya elime şu kadar fırsat geçse, yıkarım namussuzum şu bucağı!

Bizim peder bucağın vergi kâtibiydi. Akşama kadar işi gücü adam koşturmaktı. Tahsildar çantası elinde, çok kocaman kocaman adamları kovalamıştır bizim peder. Borçluyu bir önüne kattı mıydı, tamaaam! Borçlu kaçar, peder kovalar. Sonunda neyapar yapar, borçluya ya çelme takar düşürür, ya da borçlunun soluğu kesilir, ondan sonra bizim peder çöker borçlunun boynuna:

— Ver ulan şu borcunu!

— Aman Mâmut efendi!

— Ne Mâmut efendisi lan, feleksiz! Bu ne zamanki borç? Dinime Allahıma geçen sefer kaçtığında seni bi yakalasaydım, eh artık, Allah ya sana verirdi, ya da bana. İyi ki kaybolup kurtuldun tarlaların içinde.

Bu konuşmalardan sonra, peder hiç beklemez, aynı cüzdancılar gibi hop diye çeker çıkarır adamın cüzdanını ortaya, içinden alacağını alır ve oturur makbuzunu yazmağa.

— Ulan a namussuzlar, şu borcunuzu doğru dürüst, insan gibi ödeseniz olmuyor mu lan?

Şayet adamın üzerinde parası yoksa, ya saatını alırdı, ya da baba yadigârı yüzüğünü.

— Haydi bas ulan, getir 31 lira 25 kuruşu, al git saatını!

Bucak müdürü tâyin olup gittikten sonra, yerine üç ay jandarma kumandanı olan çavuş yapmıştı bucak müdürü vekilliğini. O da tâyin olup gidince, vekil vekilliği bu kere ilkokul müdürüne kaldı. O da yaz tatiline gidince, bu kez bucak müdür vekil vekil vekilliği bizim pedere kaldı.

Valilikten yazıyı aldığı gün:

— İşte şimdi yıktım ulan bu bucağı! dedi. Nahiye vekil vekil vekilliği nasıl olurmuş görsünler. Sizi gidi zırtolar sizi!

Hemen o hafta içerisinde, yıllardır kahvelerde oynanması yasak olan kâğıt oyunlarını serbest bıraktı. Onun arkasından, gizli gizli içki veren bakkalları serbest bıraktı.

— Bundan böyle vatandaş içkisini rahat rahat bakkal dükkânında içecek!

Annem:

— Yahu, hani yıkacaktın sen bu nahiyeyi, dedikçe, peder:

— Ben işimi bilirim hanım, bilirim! diyordu.

Artık halk, o kadar çok seviyordu ki babamı:

— Yahu biz yıllardır hakiki bir nahiye müdürüne ancak şimdi kavuştuk. Aman Mâmut efendi, ver elini bir yol öpelim, diyorlardı.

Onun arkasından bizim peder, gürültü yasağını gece 23 ten aldı, saat ikiye getirdi.

— Vatandaş eğlensin canım!

Artık, gece ikilere dek bucağın sokaklarında sarhoş nâraları patlıyordu...

Bu arada üç gün kayboldu bizim peder. Üç gün sonra bir otobüs insanla çıkageldi bucağa.

— Ben kendimi bu bucağa adamışım! diyordu.

O bir otobüsün içinden neler inmedi, kimler inmedi? Bu inenler, o günü akşama dek bucağın orta yerine üç çadır kurdular. Birinde tiyatro, birinde halkacılar, birinde de gaipten sesler veren, kayıp eşyaları bulan sihirbaz Zaparta.

Akşam oldu muydu bir başlıyordu bucakta gürültü, tâ gece yarısı ikiye dek. Sarhoşlar rakılarını alıp tiyatroya gidiyorlar, yurdumuzun medarı iftiharı sarışın bomba, esmer bomba, kara bombanın göbeğine baka baka içiyorlardı. Bu arada bizim peder kumarı da serbest bıraktığı için, kumarcılar da hayatlarından memnundular...

Bucağın yüzü bir ay içerisinde değişiverdi. Aynı bir şehir havasına bürünerek, çevre köy ve kasabaların da uğrak yeri oldu. Hattâ civar illerden fal baktırmak isteyenler, gece yarısı kafayı bulup kadın göbeği seyretmek isteyenler, akın akın bizim bucağa geliyorlardı.

Annem, arada bir söyleniyor:

— Hani Mahmut, yıkacaktın bu bucağı? deyince, peder kızarak:

— Plânlı hareket ediyorum hanım, plânlı, diyordu.

Peder, bir kahveye, bir tiyatroya girmeye görsün, tüm bucaklı ayağa kalkıyor:

— Buyur Mâmut efendi, buyur, diyorlardı.

Bazı geceler, bir bakkal dükkânının önüne atılan peykeler ve masalar üzerinde rakılar içiliyor, sohbetler ediliyordu.

Böyle bir gecede, bizim peder:

— Arkadaşlar, dedi bucaklılara, biliyorsunuz, bizim köprü çok dar, hem de bucağa giren yol çok berbat! Bu durumu düzeltmek, köprüyü genişletmek için para lâzım. Biliyorsunuz, parayı da vilâyet verecek. Onun için diyorum ki, vali beyi dâvet edelim. Köprüyü, yolu yerinde görsün! Ne diyorsunuz arkadaşlar?

Halk:

— Yaşşa varol Mâmut efendi, diye bağırdı.

— Haftaya bugün için vali beyi dâvet edelim, ne dersiniz?

— Edelim Mâmut efendi, edelim!

Eh, acaba vali, vali oldu olalı böyle bir karşılama merasimi görmüş müydü? Hangi valinin otomobilinin önünde kurban kesilmiştir? Ama bizim peder, valinin otomobilinin önünde öyle bir koç kestirdi ki, memlekete şan ola! Hele o karşılayış!... Bucağın yedisinden yetmişine dek, hepsi köprünün başındaydı. Tiyatrocular İzmir Marşını çalarlarken, vali henüz arabasından inmişti.

Peder:

— Haydin! dedi.

Bucak halkı, derhal valiyi omuzlarının üzerine aldı:

— Ya ya ya - şa şa şa, vali beyimiz çok yaşa!

Valinin gözlerinden yaş geliyor:

— Siz de sağolun, siz de yaşayın! diyordu.

Mümkünü var mı valiyi aşağı indirsinler? Pederin talimatı üzerine vali, tüm bucağı böyle omuzlar üzerinde gezdi... Sonra oturuldu iğdeliklere... Peder, bucağın dertlerini bir bir saydı, vali bey başını salladı. Kimine, olur, dedi, kimine olmaz, dedi, sonunda peder kırk bin lirayı kopardı vali beyden.

Vali müsaade istediğinde, peder:

— Olmaz vallahi efendim, yemeğimizi yemeden olmaz, dedi.

Kesilen koç pişmiş, suyuna da âlâsından bulgur pilâvı vurulmuştu. Sofralar serildi, vali bey buyur edildi. Rakılar açıldı. Vali bey:

— Aman! dedikçe, bucaklı kaldırıyordu kadehini:

— Vali beğimizin şerefine!

Peder:

— Gösteri başlasın! dedi.

Tiyatrocular önce bir fasıl geçtiler. Arkasından dansözler, çimenlerin üzerinde göbek atmağa başlayınca, vali bey:

— Elli bin verdim, dedi.

Hele saz takımı tavas zeybeğini çalmaya başlayınca, vali bey dayanamadı, ayağa kalktı, millete bir güzel tavas zeybeği oynadı. Yerine oturduğunda:

— Altmış bin verdim, diyor, bir taraftan da rakı aranıyordu...

Tekrar içildi, tekrar oynandı, gece yarısından sonra aynı saltanatla vali bey uğurlandı...

O gece bizim pederin neşesine diyecek yoktu:

— İşte, şimdi anasını ağlattım bucağın! diyordu.

Bir hafta sonra bizim peder altmış bin lirayı aldı geldi. İlk iş köprüyü yıktırdı:

— Arkadaşlar, nasıl olsa mevsim yaz, şimdilik derenin içinden işleyin, kışa kadar köprünüz tamam! dedi.

Arkasından yolu hallaç pamuğu gibi attırarak:

— Arkadaşlar, nasıl olsa mevsim yaz, şimdilik tarlanın içinden işleyin, kışa kadar yolunuz tamam! dedi.

Onun arkasından karakol binasını yıktırdı:

— Arkadaşlar nasıl olsa mevsim yaz, şimdilik çadırda idare edin, kışa kadar karakolunuz tamam!

Sıra, bucağın özel malı olan dükkânlara geldi:

— Arkadaşlar, nasıl olsa mevsim yaz, şimdilik dışarda idare edin, kışa kadar dükkânlarınız modern olarak tamam!

Bizim peder boyuna yıkıyordu... Öğretmen evini yıktı, sağlık memurunun olduğu yeri yıktı, ebelik binasını yıktı, veterinerin durduğu damı yıktı... Okulu da yıkacaktı ama, nasıl oldu bilinmez, ondan vazgeçti... Bucak, harbten çıkmışa döndü. Ondan sonra gitti valiye:

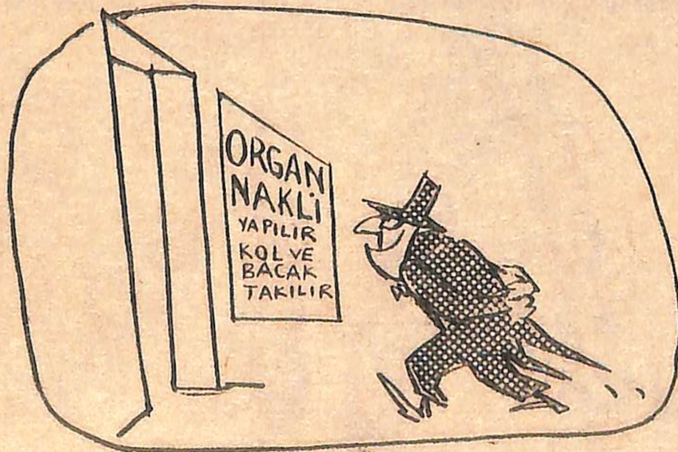
— Efendim, verdiğiniz altmış bin lira ile yıkılacak kadar yıktım. Şimdi para verin de bunları yapalım, dedi.

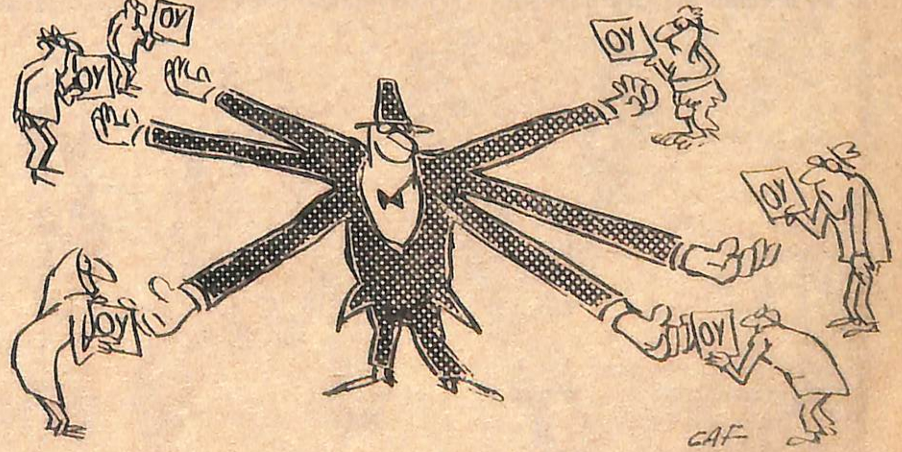
Sonunu tahmin etmişsinizdir her halde. Devlet, bu kadar yıkılan binayı tekrar yapmak için plâna ala dursun, bizim pederi vazifesini kötüye kullandığından ötürü, çok uzak bir bucağa tâyin ettiler...

Ama bucaklılar, tel üstüne tel çekiyorlardı Ankara'ya:

— Aman tek Mâmut efendi kalsın da, kim giderse gitsin! diye.

Muzaffer İZGÜ

Yazısız

YELPAZE

REFİK ERDURAN

Kulaklar Gıdıklanırken...

HAYVANLARIN koklaşa koklaşa, insanların konuşa konuşa anlaştıkları söylenir ya... Kulak asmayın boş lâftır.

Hayvanların koklaşmaları her zaman tatlı sonuçlanmaz. Bazan rayiha değiş tokuşundan hemen sonra hırlamalar duyulur, dişler ortaya çıkar, kan gövdeyi götürür.

İnsan sözlerinin de anlaşma yerine boğazlaşmaya yol açtığı sık sık görülen hallerdendir.

Hindistan'da aşağı yukarı yarım milyar insan yaşar. Bunların yüzde kırk kadarı Hindi denilen bir dil konuşur. Geri kalanların konuştuğu dil sayısı nedir, tahmin edebilir misiniz? Tam 178! Hindî konuşanlar ikide birde kendi dillerini ötekilere kabul ettirmeye kalkarlar; o yüzden çıkan kanlı çarpışmalarda yüzlerce kişinin öldüğü olur.

Hindîye karşı direnişin başlıca kaynağı, Batı kelimelerinin bu dile çevrilince Hindistan'ın öteki vatandaşları için anlaşılmaz bir biçim almalarıymış.

Söz gelişimi, telefonun Hindî dilindeki karşılığı «kulak gıdıklayıcı», radyonun karşılığı ise «gök sesi» anlamındaymış. Hele kravatın girdiği şekil büsbütün ömür.

Söz konusu dilleri konuşanlardan bir çoğu giyim eşyası diye ancak edep yerlerini kapatan şeyler bildiklerinden, kravatın Hindî dilindeki karşılığından şunu anlıyorlarmış:

«Boyun donu.»

Bütün bunları Hindistan'ın yoksullarına gülelim diye söylemiyorum. Zira kimseyi alaya alacak halimiz yok. Yurt dışından ithal ettiğimiz kavramları bilgisizce ya da kötü niyetle ters yönlere çekmemiz yüzünden kendi ülkemizde yarattığımız akıl karışıklıkları bize yeter.

Alalım «kalkınma» kavramını.

Bu kelime bize yabancıların armağanıdır, (atalarımız «kalkınma» değil, fetih peşindeydiler). Seçim sıralarında kullanılışı sıklaştıkça sıklaşıyor:

— Kalkınıyoruz!

— Kalkınma hızımız yüzde şu kadar!

— Gördüğünüz eserler kalkınmamızın inkârı gayrı mümkün delilleridir... falan filân.

Bir an durup düşünelim: Ne demek «kalkınmak»?

Bunu yine yabancı icadı olan bir başka kavramla cevaplandırabiliriz.

Batı'da hissedarlar ve yatırımcılar, şirketlerin sağlamlık derecesini araştırırken onların «piyasa payı» durumuna bakarlar. Bir firmanın fabrikaları, mağazaları, şusu busu çoğalmakta olsa da, eğer piyasasının tümünde tuttuğu yer daralmaktaysa o firmanın durumu bozuk sayılır.

Diyelim ki siz bir kasaba çarşısında marangozsunuz. Eskiden kasabada her ay satılan on masadan yedisini siz yapardınız; üçünü de karşınızdaki usta yapardı. Şimdi kasabada her ay yüz masa satılıyor; bunun otuzu sizin dükkândan, yetmişi karşı dükkândan çıkıyor.

Yâni siz satışınızı yediden otuza çıkardınız ama, piyasadaki payınız yüzde yetmişten yüzde otuza düştü. Rakibiniz ise payını yüzde otuzdan yüzde yetmişe çıkardı. Durumunuz tehlikelidir: Adam yüzdesini büyütmeye devam ederse sonunda sizi ezebilir.

Bu, işin sırf ekonomik hesabı. Kalkınma kavramının bir de başka tarafı var.

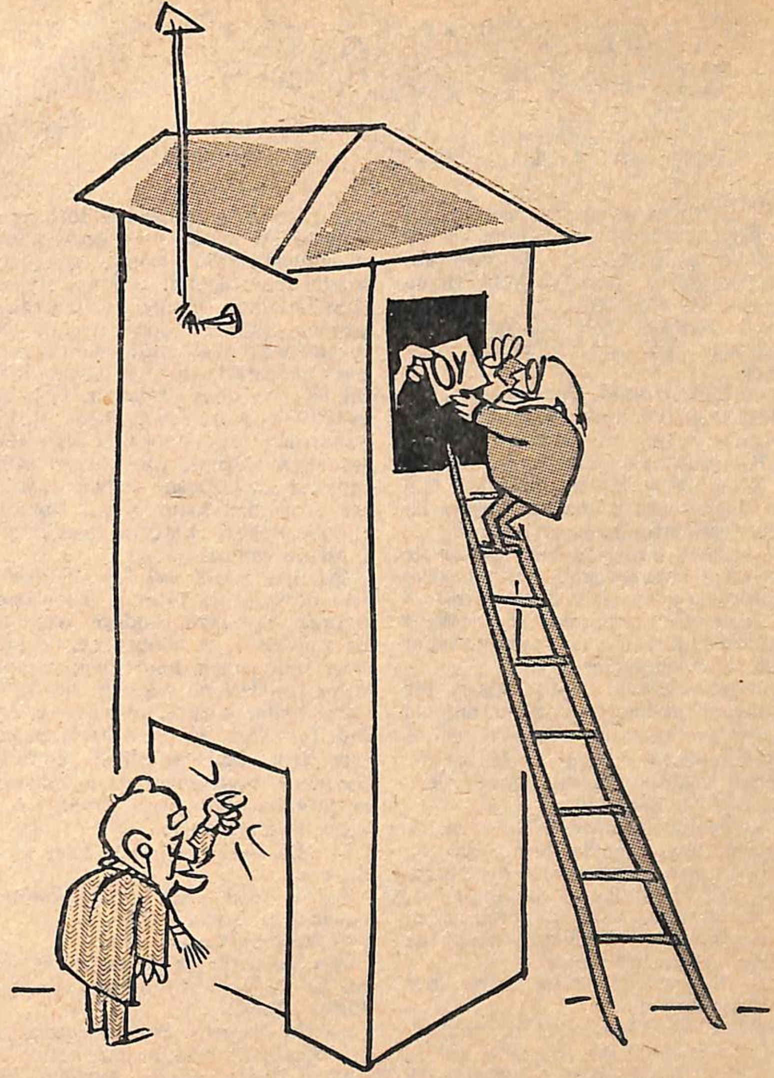
Diyelim siz küçücük bir firmada müdürdünüz ve bin lira aylık alırdınız. Zamanla firma büyüdü, başına başka bir müdür getirildi. Sizi müdür muavini yaptılar; aylığınız 1500 lira oldu. Firma büsbütün gelişince müdür muavinliğini de başkasına bırakıp muhasebeciliği kabul ettiniz; aylığınızı ikibin liraya çıkardılar.

Şimdi siz kalkınmakta mısınız, alçalmakta mı?

Eğer heray avucunuza koyulan liraların sayısından başka bir şey düşünmüyorsanız kalkındığınıza inanabilirsiniz. Ama onun yanısıra mevkiinize ve haysiyetinize de değer veriyorsanız canınızın sıkılması normaldir.

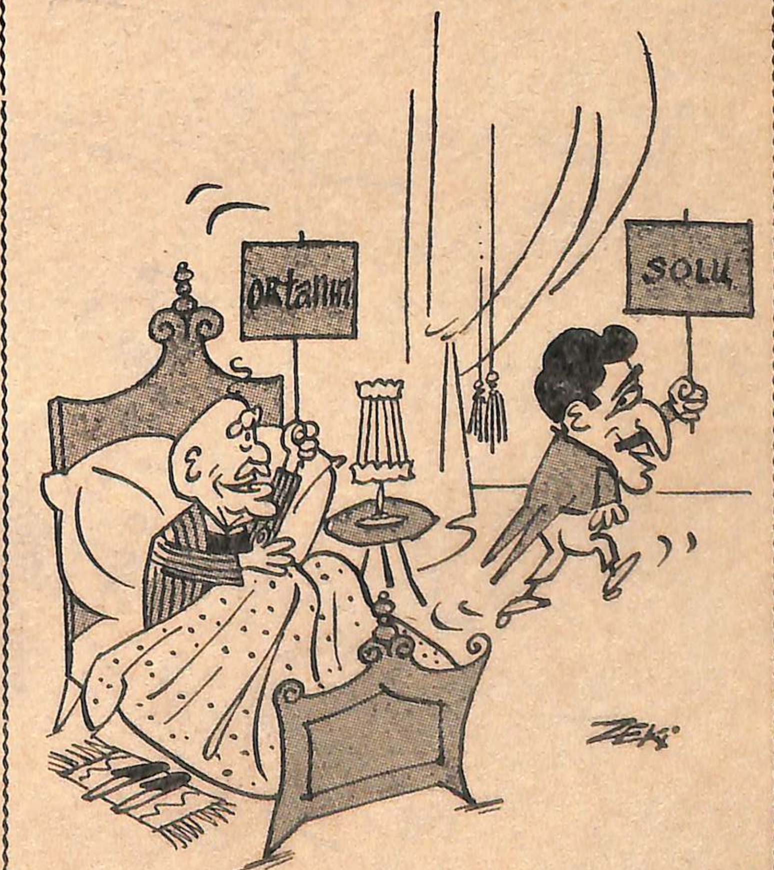
Acaba ekonomik bakımdan Türkiye'nin dünyadaki piyasa payı ve haysiyet açısından mevkii ne yönde değişiyor?

Seçim patırtısında boynu donsuz yurttaşlarımız, boynu donluların lâflarını dinlerken bunları güzelce düşünmeli.

C.H.P. seçimde kapı kapı dolaşacak. — Gazeteler —

İnönü'ye doktoru seçim gezisi için izin vermedi. — Gazeteler —

— Güle güle Ecevit... Başarılar!...

Şüpheli bir araba

Vedat SAYGEL

İYİ bir esnaf, iyi bir memur, iyi bir iş adamı olmak gibi, iyi bir vatandaş olmanın da bazı kuralları vardır. Örneğin kötü vatandaşlardan biri, sizin alış veriş ettiğiniz bakkalla kötü malı pahalı sattığı için ağız dalaşmasına mı girişmiş:

— Yoo arkadaş, yanlışın var... Bu dükkâna kötü insan girer, kötü mal girmez! diye, bakkaldan önce siz yükleneceksiniz şikâyetçiye.

Yine kötü vatandaşlardan biri, bulunduğu taşıttan inerken kapıyı biraz hızlıca mı kapattı:

— Herif ömründe kapı görmemiş ki nasıl kapanacağını bilsin!... diye şoförden önce siz başlamalısınız.

Daha ağır kelimeler söylemenize lüzum yok. Nasıl olsa küfür faslını da şoför tamamlar.

Diyelim, adam haklı olduğu bir konu yüzünden, haklılığına rağmen epey tartaklanmış. Eğer iyi bir vatandaş iseniz yapacağınız iş, tartaklanan adamın öfkeden söylediklerini dinleyip dinleyip:

— Vaaay, utanmadan bir de memlekette adalet olmadığını iddia ediyorsun ha? Tutun şunu! diye koluna girip, sürüklemek olmalıdır.

Hani tıpkı, bazı milliyetçilerimizin, millî bağımsızlığın korunması için miting yapanlara:

— Komünistler Moskova'ya! diye bağırmaları gibi...

Zaten iyi vatandaş ile iyi milliyetçi arasında pek az bir fark vardır. İyi vatandaş, haksızlığa uğramış vatandaşa karşıdır; iyi milliyetçi, millî bağımsızlığı savunanlara karşıdır.

Neyse, bir kötü vatandaş durumuna düşmeden hikâyemize başlayalım biz.

Kahve dövücüsünün «hıng» deyicisi gibi sapına kadar iyi bir vatandaştı. Bomboş arabada, şoförün yanındaki iki kişilik yere geniş geniş kurulmuştu. Yeri rahattı ama, içi hiç de rahat değildi. Göz ucu ile şoföre baktıkça, bindiğine bineceğine pişman oluyordu. Şoför dediğin yakasını bağrını açar, dirseğini yanındaki pencere boşluğuna dayar, öbür eli ile hem vites değiştirir, hem direksiyonu idare eder, hem sigara yakar, hem de kaldırımda taşıt bekleyenlere gideceği yönü işaret edip, müşteri arar. Durup kalkan taşıtların arasından kendine yol bulup, kıvrıla büküle yıldırım hızıyla gitmesi de cabası!

Bu öyle miydi ya? İki eliyle sıkı sıkı direksiyonu tutmuş, bakışlarını önünde kaynaşan caddeye dikmiş, ne yanındaki ile konuşuyor, ne arabayı doldurmak için yolcu arıyor, diğer taşıtları ne sağlıyor, ne solluyor... Onlar yürüdükçe yürüyor, onlar durdukça duruyor. Hele o kopası ağzı, sanki kilitliydi. Şoförün böylesini duymamıştı da görmemişti de adam. Lâf olsun, aradaki sessizlik bozulsun diye:

— Mübarek havalar da iyice ısındı, dedi.

Şoför, bakışlarını gittiği yönden ayırmadan cevap verdi:

— Mevsimidir efendim.

Aaa, bu şoför ya mesleğin yenisiydi, ya da yaradılıştan sessizdi. Şoförün eskisi:

— Ne diyorsun beyim, ensemden ter damlıyor! diye başlar, soluk almadan devam ederdi. Bizimki çok nankör meslektir âbi... Allahın sıcağında elli kuruş için direksiyon sallarsın, yine de kimseye yaranamazsın!

Dese ya... Demedi.

— Mevsimidir efendim, deyip sustu.

— Allah yardımcınız olsun... Sizinki de zor meslek haaa, diye yeniden bir açış yaptı.

— Her meslek zordur efendim, dedi şoför. Bir kunduracının akşama kadar çekiç sallamasını düşünün... Benden daha mı az yorulur?

Yok, bu şoförle insan gibi konuşulamıyacaktı. Konuyu değiştirmeliydi. Bir sigara yakıp, paketi şoföre tuttu. Herif hiç oralı olmadan:

— Sağolun efendim, direksiyon başında sigara kullanmam! demez mi? Tokatlanmış gibi sendeledi. Namussuzun yaptığına bakın hele... Sanki kendi iyi, başkaları birer kötü insandı. Hangi partiyi tuttuğunu, hangi davranışlara bozulduğunu bilse, karşısındakini gerçek bir şoför yapmanın yollarını pekâlâ bulurdu.

Öndeki araba ansızın durdu, adam, şoförün yerine öndeki arabayı sürene sunturlu bir küfür savurdu!

— Kabahat benim, dedi şoför. Aradaki mesafeyi biraz uzun tutsaydım...

Caddeye bir yaya fırladı, adam:

— Geberecek köpoğlusu, bir de insandan sayacaklar! diye aklına geleni sıraladı.

Şoför gayet sâkin:

— Ne yapsın, o da haklı, dedi. Taşıt akımının bitmesini beklese, akşama kadar cadde kenarında durması gerekir. Yayalara yol vermek kimsenin aklına gelmiyor ki...

Sıkıntı bastı içine. İster istemez:

— Evet, dedi. Bir bakıma yaya da haklı. Geçim derdini, seçim derdini düşünmekten zavallının gözü bir şey görmüyor ki...

— Tanrı hepimizin yardımcısı olsun, dedi şoför. Herkes hakkına razı olsa, memleket cennete döner ya... Herkes kendine çalışıyor. Şoför yayayı, yaya şoförü düşünse, kazalar azalır. Alıcı satıcıyı, satıcı alıcıyı düşünse, kâr haddi azalır. Kiracı mal sahibini, mal sahibi kiracıyı düşünse, kiralar azalır. Vatandaş şehrin temizliğini, Belediye vatandaşın temizliğini düşünse, ilgisizlik azalır. İstediğimiz kadar uzatabiliriz bunu. Ama herkes kendini düşündüğünden, meseleler ortada kalıyor.

Adamın içine bir kurt düştü. Şoföre benzemiyordu bu herif. Ya bir deli, ya bir cezaevi kaçağı, ya da bir oto hırsızıydı. Hattâ memleket hakkındaki düşüncelerine bakılırsa, «Şüpheli bir şahıs» bile denebilirdi. İyi bir vatandaşın görevi ise, şüpheli kimseleri kulağından tuttuğu gibi meydana çıkarmak olmalıydı. Evet, küçücük bir kaç denemeyle, bu herifin neci olduğunu şıp diye anlayabilirdi!

Yolu yarılamadıkları, borcunun yüz yirmibeş kuruş olduğunu bildiği halde sordu:

— Borcum?...

— Bu hattın yabancısıyım, dedi şoför. Atla deve değil ya, ne verirseniz verin.

Şoförler hep böyle derler ama, verilen parayı az gördüler mi:

— Dilenciye sadaka mı veriyorsun arkadaş? diye gürlerlerdi.

Elini cebine attı, çıkardığı yetmiş beş kuruşu şoföre uzattı.

Parayı saymadı bile şoför:

— Bereket versin, dedi.

Bir sigara daha yaktı adam:

— Seçimler de geldi çattı. Bakalım Haziranda hangi partinin yüzü gülecek?

— Hangisi kazanırsa, memleket için hayırlı olsun, dedi şoför. Yapacaklarını vaadetsinler, milleti bölücü değil, birleştirici bir yol izlesinler yeter.

Adam, «Bunda bir bit yeniği var» diye geçirdi içinden. «Şoför müsün, yoksa iyi niyetli bağımsız bir politikacı mısın a hergele?»

Şoför olmadığı ayan beyan belliydi canım. Bisiklete ilk binen küçük bir çocuk gibi, direksiyona iki elle sarılmasından tut, gözlerini gittiği yönden ayırmamasına kadar. Hele yol kenarında taşıt arayanları, «Dolmuş durağında beklemedikleri» gerekçesiyle arabaya almayışına, ansızın caddeye atlayan yayalara kızmayışına, verilen eksik ücrete aldırmayısına kadar her hali ile şoför olmadığını belli ediyordu. Hele hızı otuz kilometrenin üzerine çıkarmayışına ne demeli?... Ya millet ve memleket için söylediği sözlere?...

Şoför, düşüncelerine uymayan şeyler söyledikçe rengi attı. Arabanın hızını kestikçe, bir kaza olmasından korkup, oturduğu kanapenin kenarlarını sıkı sıkı tuttu. Dolmuş durağında bekleyen altı kişilik bir aileyi:

— Kusura bakmayın alamam... Arabam beş kişiliktir. diye almayınca, ineceği durağa daha çok olmasına rağmen:

—Müsait bir yerde beni indirin şoför efendi! deyip, kendini arabadan attı!

Yapacağı bir iş kalıyordu şimdi. Memleketi için, milleti için... Her iyi vatandaşın gözünü kırpmadan yapması gereken bir iş.

Genel telefonlardan birine dalıp, Trafik Müdürlüğünün numarasını çevirdi. Canını güçlükle kurtarmış bir vatandaş sesi ile:

— Alo, dedi. Şüpheli bir araba şimdi falan istikamete doğru gitti. Zor attım kendimi dışarı. Rengi şu, plâka numarası bu... Hele şoförü, arabadan daha şüpheliydi. Evet, ne durak harici yolcu aldı, ne yolunu kesen yayaları kalayladı. Üstelik millet ve memleket hakkında öyle fikirleri vardı ki, size burada tekrarlamaktan hicap duyarım!

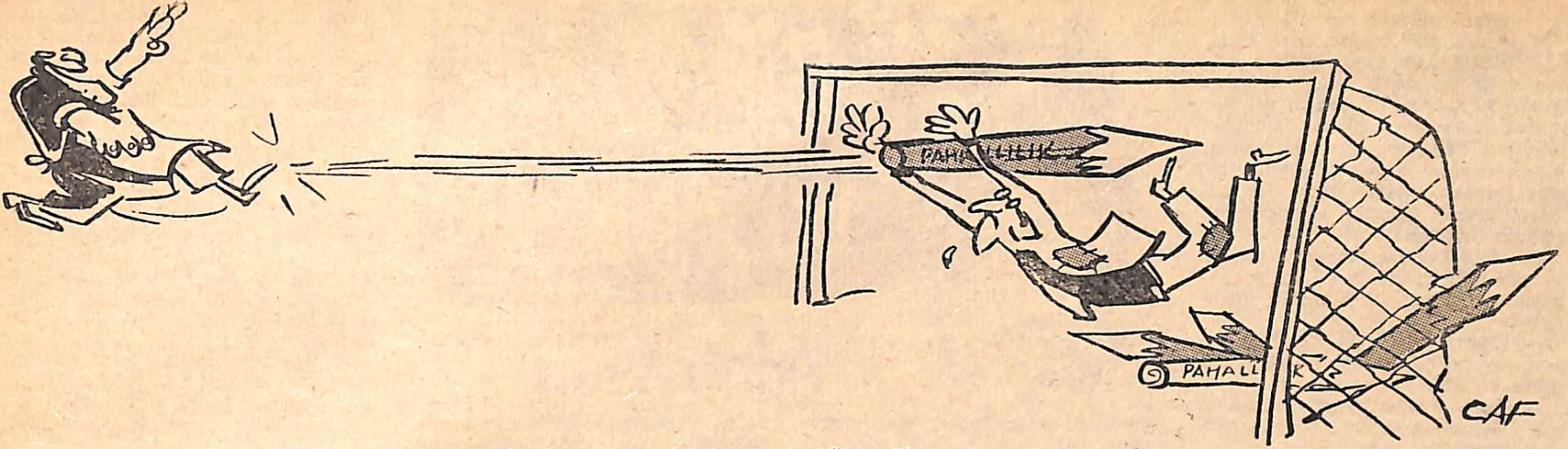
Alıcıyı yerine koydu, görevini yapmış bir vatandaş rahatlığı ile yola koyuldu.

Vedat SAYGEL

SEÇİM HAZIRLIĞI :

— Bana şöyle bir sandık yap ki, içine girip çıkabileyim!

Vatandaş — Bu gidişle biz de küme düşeceğiz galiba!

Geçmiş Zaman Olur ki... YUSUF ZİYA ORTAÇ

AYDINLAR VE POLİTİKA!

BÜYÜK Millet Meclisi albümlerine bakarsanız, bir yığın ilkokul, bir yığın ortaokul politikacısı arasında bir çok avukat, birçok doktor ve bir kaç mühendis, veteriner, mimar da görürsünüz. Diploma, bir aydınlar belgesi değildir elbet. Hâlâ yeri boş Ziya Gökalp, en büyük bilginimizdi bizim. Fikir dünyamıza metodu o getirmiştir. Diploması yoktu bu Diyarbakır'lı kafanın.

Şemsettin Sami, o Kamus-u Türkî'nin, o Kamus-u Fransavî'nin, o Kamus-ul'âlâm'ın erişilmez gücü de Üniversitede okumamıştı. Duvara asacak bir yaldızlı diploması yoktu onun da.

Daha pek çok isim sayabiliriz. Ama, bu kendi kendini yaratanlar azınlığı, diplomasızlar çoğunluğunu alkışlamamız için yeter sayılmaz.

Dikkat ederseniz, sahici kıymetlerin, gittikçe politika dışına kaydıklarını görürsünüz. Hele Atatürk'ün ölümünden sonra, hele 1946'dan sonra, hele 1950'den sonra ve hele 1960'dan sonra, bu çekiliş ve çekiniş gözden kaçmıyacak değil, göze batacak kadar çoğunluk almıştır.

Akbaba, bir bilim dergisi, bir incelemeler dergisi değildir. Yalnız, mizah edebiyatı bile bizce bir düşünce temeline dayandığı için, bu sayfada günün meseleleri küçük bir yer alıyor.

Dikkatimizi, Meşrutiyet öncesine çevirelim:

Abdülhamit devrinde politikacının tek kaderi vardır: Ya Mithat Paşa gibi Taif'te boğulmak, ya Namık Kemal gibi Magosa zindanında çürümek, ya Fizan'a sürülmek, ya da Avrupa'ya kaçıp açlığa, sefalete katlanmak.

10 Temmuz oldu, hürriyet Resne dağlarından indi. Ne kazandık?

İttihat ve Terakki'nin karşısında politika ile uğraşanların alın yazısı değişti mi?... Hayır!...

Değişen, sadece şudur: Taif zindanında boğulmanın yerini köprü başında kurşunlanma almıştır. Fizan sürgünü yerini de Sinop kalesi!

Bekirağa bölüğü, tabutluk, Tırnakçı Salim, o hürriyet yıllarının işkence edebiyatından üç isimdir.

Sonra?... Yüzbir pâre top atıldı. Cumhuriyet ilân ettik. Ama, İstiklâl Mahkemesi önünde Kâzım Karabekir bile suçlu sandalyesine oturtuldu. Ama, İstiklâl Mahkemesi önünde Lûtfi Fikri'nin bile kellesini istediler. Hüseyin Cahit Yalçın, Çorum sürgünü sayesinde boynunu ipten kurtardı ve zavallı Cavit bey, kendisini götürmeye geldikleri zaman, arka kapıdan kaçırmak isteyen dostlarına:

— Kaçmak mı?... Niçin?... Benim bir suçum yok ki kaçayım...

Diyerek, kendi ayağı ile tıpış tıpış darağacına gitti!

Mütarekede Ziya Gökalp'i Kürt Mustafa Divan-ı Harbinde sorguya çektiler. Malta adası, aydınlar kampı oldu!

Daha sonra mı?... Yakın tarihi hep beraber yaşadık. Büyük yazar Peyami Safa'lar, büyük şair Faruk Nafiz'ler, Yassıada'nın acısını, biri izzet-i nefsinden vurularak toprağa düşecek kadar, öbürü küskün köşesinde, içinden yaralı, her şeyden ve herkesten uzak yaşayacak kadar çektiler.

Bugünkü manzaraya bakınız: Biraz şahsiyet olup da alnına, ya komünist, ya gerici, ya satılmış damgası yemeyen kim var?

Kafanızda biraz düşünce, kalbinizde biraz duygu mu var?.. Diliniz biraz konuşuyor, kaleminiz biraz yazıyor mu? Ya Amerika'ya kiralanmışsınızdır, ya Rusya'ya!

Böyle bir ortam içinde, hangi aydın, hangi yarı aydın kendini politikaya adar?

Politika, artık duyan insan için, düşünen insan için bir yasak bölgedir. Ellerinde katran kovaları ile lekeliyecek alın bekleyen bir zebaniler bölgesi..

Niçin mi refaha kavuşamıyoruz? Türkiye'nin yüzyıllık şarklı kaderi değişmediği için.

Yusuf Ziya ORTAÇ
20 Temmuz 1966

İstanbul'da Belediye kontrolündan kurtulmuş vatandaş!

Yok Yok!..

Nutuk çağı başladı, dinlemeye takat yok,
Vatandaşın derdine itina yok, dikkat yok!
Seçimde söz verip de Mecliste unuturlar,
Bizim Vekiller kadar «Garibei hilkat» yok!
Politik maksatlara din âlet ediliyor,
Biz zannediyorduk ki: Tekke yok, tarikat yok!
Şehirlerde hırsızlık, dağlarda eşkıyalık;
Vukuat bülteninde «Önemli vukuat yok.»
Çoğunluk karşı yanda, kadı kendilerinden,
Bizim dâva düşecek, şahit az, avukat yok.
Uçuşuyor etrafta bir yığın leş kargası,
Onların kursağını şişirecek ıskat yok!
İrticaın tırnağı, dişleri uzamakta,
Bu azgın canavara karşı bir barikat yok!
Kürsülerle salonlar döndü harb meydanına,
Bu savaşta sanmayın yumruk, muşta, tokat yok!
Kiminin başı kanar, kiminin gözü çıkar,
Bunlar birer okşama (!) ömrü billâh sakat yok!
Bu «Yokluklar» içinde bir yokluğa çok şükür:
Dammımıza konardı develerde kanat yok!...

Salâhattin KUTLU

İnönü: «Dâvamız tutunmuştur.» dedi. — Gazeteler —

BİRAZ ZOR BOŞANIRSIN

Adnan VELİ

CEVAHİR Dünüarar, mendilini alnına götürüp terini sildikten sonra, anlatmaya devam etti:

— Evet hâkim beyfendi, o bunaltıcı, o kâbuslarla lebâleb dolu olan hayatı âcizanem, tamam 37 yıl, bu minval üzre devam etti. Bendeniz Mülkiyei Şâhânede mümeyyiz iken, bu hatuncağızı nasılsa sevmiştim. Hay sevmez olaydım. Hay o pencereleri kafesli Horhor Caddesinden geçmez olaydım.

Bu lâfın üzerine, kanapenin öbür ucunda oturan Besime hanımın tepesinin tası attı. Hışım gibi ayağa fırladı:

— Hâkim bey, dedi. Allahını seversen, bir çift lâkırdı söylememe müsaade eder misin?

— Size sorduğum zaman söylersiniz. Demindenberi siz konuşuyordunuz. Şimdi söz sırası onda...

— Ama, kuzum hâkim bey, ben bu herifin lâfının altında kalırsam, şah damarımda ur çıkar vallahi... Bir lâf söyliyeyim.

— Hayır olmaz... Oturun yerinize... Sonra söylersiniz.

— Ama, herifin ağzının söylediğini kulakları duymuyor ki... Onun hakkından anca ben gelirim.

— Söz sırası size gelince söylersiniz.

— Şimdi söyliyemezsem, çatlarım ben.

— Olmaz dedik efendim... Oturun yerinize...

— Ama herifin ne söylediğini duymuyor musun?

— Duyuyorum.

— Hâkim bey, şayet ki duyuyorsan, niye şunun ağzının payını vermiyorsun?

— Benim vazifem, cevap vermek değil, dinlemek...

— İyi ya işte ...Benim de vazifem cevap vermek... Sen bana izin ver, ben lâhzada onun hakkından geliveririm.

— Konuşamazsın dedik hanım... İnsana on sefer söylenmez ki...

— Ama, baksanıza ne diyor?... Keşke sevmez olaydım diyor.

— Der ya...

— E, böylesine cevap verilmez de ne verilir?

— Ben seni dinleyemem hanım... Otur yerine...

— Hâkim bey, kulun, kurbanın olayım kardeşim. Müsaade et de, şu herifi, fâtihasız mezar taşına çevireyim.

Yargıç, başını bir sağa, bir sola salladı:

— Hey Yârabbi, dedi. Çattık şu hatunla... Haydi söyle bakalım... Ne söyleyeceksen, çabuk söyle...

Besime hanım, başörtüsünü iyice sıkıladıktan sonra, hâkimin yüzüne uzun uzun baktı, yutkundu.

— Canım, haydi söylesene... Ne duruyorsun?

— Ah evlâdım, kusura bakma... Ne söyliyeceğimi vallahi unuttum.

— E, demindenberi çırpınıp duruyordun ya?

— Bu herif, insanda akıl fikir koymuyor ki... Bak, beş dakkanın içinde unutuverdim.

— Peki öyleyse, aklına geldiği vakit söylersin. Siz devam edin Cevahir bey...

— Hâkim beyfendi, neticei mârûzatım şudur ki, karı koca arasında fikrî bir imtizaç olmayınca, o ailede ne huzur, ne de sükûn kalır. Biz bir aşk izdivacı yapmıştık. 37 sene sonra huzuru âlinizde talâk talep ediyorum efendim.

Yargıç, dâvacının sözlerini zapta geçirdikten sonra, Besime hanıma döndü:

— Bak hanım, dedi. Kocan senden bıkmış. Boşanmak istiyor. Sen biraz önce birçok şeyler anlattın ama, boşanmak isteyip istemediğini söylemedin.

— Ben ne söyliyeyim hâkim bey? Allahtan bulsun derim, başka bir şeycikler diyemem. Altmış altısına gelmiş herif cebinde hâlâ Holivot karılarının çıplak resimlerini taşırsa, ondan bir eve hayır gelir mi? Behiye Aksoy'un bir şarkısını dinleyecek olsa, keyfinden, herifin mundar iliği oklava gibi şişiyor. Gazetelerde politikacıların lâflarını okur okur da, sonunda öfkesini benden alır. Herife her daim söylerim. Mâdem ki sinirlerin bu kadar bozuluyor, politikacıların lâflarını okumayıver, derim. Ama kime dinletirsin?.. Zaten bizimkine son zamanlarda bir siyasetlik ârız oldu. Gündüzleyin kahveye gitmiyor mu, okumadık gazete bırakmıyor. Şimdi bir de parti liderlerinin seçim kampanyasını tutturmuş. Radyonun başından ayrılmıyor. Bu yaştan sonra azanı, Merkezefendi paklar hâkim bey!... Ben, evine sadık adam isterim. Karşımda doğru adam isterim. Bu herifin yalanlarından bıktım, usandım artık. Yalandan yana, seçim adaylarını geçti, kör olayım. Hiçbir dediği, öbür dediğini tutmuyor. Yeşilköy'ün metololoci istasyonu gibi bir şey oldu. Ben de ana baba evlâdıyım. Bugüne kadar böyle şeyler hiç başıma gelmemişti. Başımızda bu kadar geçim derdi varken, politikacıların seçim nutuklarını okumaktan insana ne fayda gelirmiş?... Ben tecrübeli kadınım... Benim rahmetli ağabeyim, vaktiyle, Fethi beyin Selbes Fırkası zamanında, İzmir'deki kongırada, bir kasa soğuk gazoz sattı diye, yedi gün, yedi gece karakol dayağı yemişti.

Yargıç, dâvacıya döndü:

— Aileniz neler söylüyor, duydunuz mu? dedi.

— Muhterem hâkim bey!... Bunların hepsi iftiradan ibaret şeyler. Bendeniz falancanın nutkunu okuyacak, filâncanın seçim propagandasını dinleyecek kadar boş bir insana benziyor muyum? Bu cahil kadınlar olur olmaz yerlerde bu kabil sözler söyleyerek insanı, maazallah felâketten felâkete sürükleyebilirler. Geçende de buna benzer bir lâf etmiş. Benim kulağıma geldi. Sözüm ona muhalefet partisi liderlerinden biri için «Çok dirayetli bir zattır» demişim... Böyle şey der miyim efendim? İnsanın, böyle bir herze yumurtlamak için aklını kaçırmış olması lâzımdır ki, bendeniz elhamdülillâh şuuruma tamamen sahip ve hâkimim. Ailem hanımın hezeyanlarını yüksek huzurunuzda külliyen reddederim.

Yargıç, önündeki evrakı karıştırarak sordu:

İşin o tarafları bu mahkemeyi ilgilendirmez Cevahir bey!... Biz sizin fikir ve kanaatlerinize karışmayız. Yalnız, ayrılmak isteğinin esbabı mucibesini söyleyin.

— Muhterem hâkim bey!... Had derecede geçimsizlik. Ailem hanımın fevkalâde asabî olması, öfkelendiği zaman aklına gelen her lâfı söylemesi, bazan da fiilî tecavüzlerde bulunması...

— Yaaa!... Fiilî tecavüzlerde bulunduğu da oluyor mu?

— Olmaz olur mu efendim?... Hiddetini yenemediği vakitler, eline ne geçerse kafama atıyor. Takunya mı olur, tuzluk mu olur, lop yumurta mı olur, hamamtası mı olur, kuru soğan mı olur, ne bulursa kafama atıyor.

Besime hanım, hışım gibi ayağa fırladı:

— Heriiiif herif!... dedi. Vallahi senin suratına elimin tersiyle bir tane vurursam, seçimi kaybetmiş senator adayına dönersin.

Yargıç müdahale etti:

— Hanım, kendine gel... Burası mahkeme... Ne söyleyeceksen, bana söyle...

— Hâkim bey evlâdım... Sen onun, Feridun Cemal Erkin gibi, boynunu büküp de, mazlum mazlum durduğuna bakma...

— Ben neye bakacağımı bilirim. Mahkeme huzurunda, evde konuşur gibi konuşamazsın. Sen sadece benim sorduklarıma cevap vereceksin. Anladın mı?

— Anladım evlâdım ama, baksana bu herif, insanı çileden çıkarıyor.

— Dişini sık, otur yerine... Siz cevap verin Cevahir bey. Neticei talep olarak, isteğiniz nedir?

— Efendim, ailem olacak bu kadın, her Tanrının günü, Bâbıâli'nin uşak gazeteleri gibi üzerime hücum edecekse, beni bundan boşamanızı talep ediyorum.

Besime hanım atıldı:

— Duydun mu hâkim bey?... Herif, tepeden tırnağa kadar siyaset kesilmiş diyorum da, bana inanmıyorsun.

— Hanım, inanıp inanmamak bana ait... Sen, netice olarak ne istiyorsun? Tevsii tahkikat talebinde bulunuyor musun?

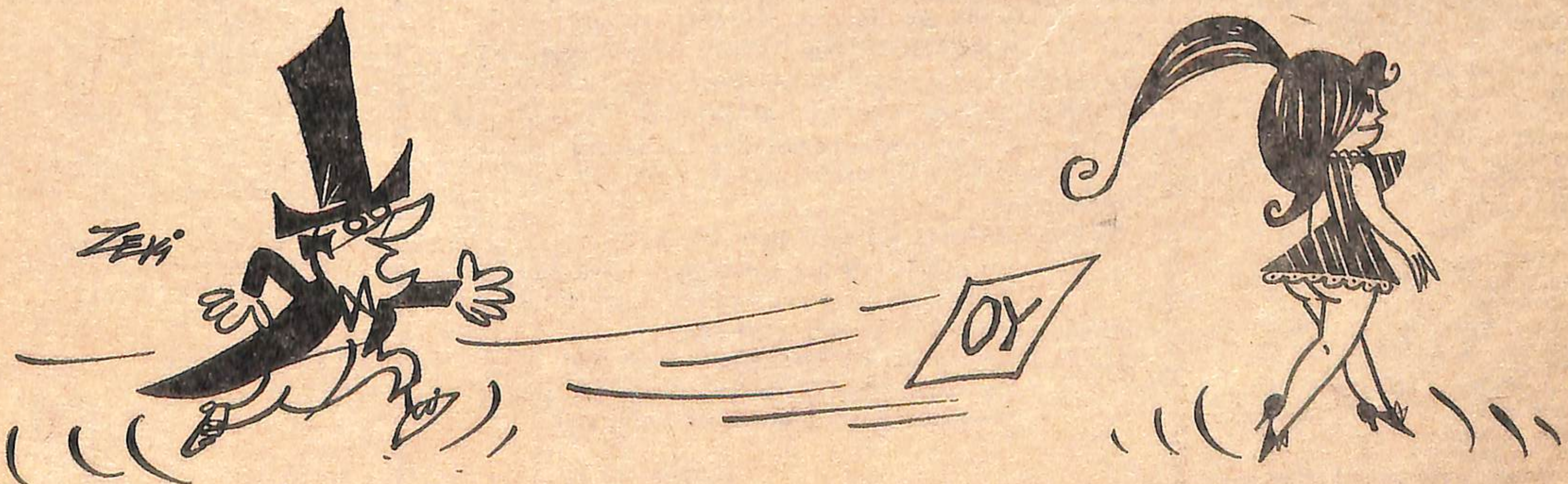
— A hâkim beyciğim!... Böyle, saman altından su yürüten heriflere tafsi tahkikat kâr eder mi?... Bu yezit herif hakkında Meclis tahkikatı açtırmak istiyorum.

— Peki, anlaşıldı... Sen fazla konuşmaktan hazzediyorsun hanım. Şimdilik otur yerine bakalım. Her ikinizi de dinledim. Şahitleri de gelecek oturumda dinleriz. Sonra da dosyayı tetkik edip bir karar veririz. Duruşmanızı Haziran ayının 13 üne bırakıyorum. Buyurun, dışarı çıkın.

Kadın, kocasına dik dik baktı. Adam, suratını enikonu asmıştı. Salondan dışarı çıkarken, Besime hanım usul usul mırıldanıyordu:

— Hazirana kadar, ben nasıl olsa, senin ağzını, dilini bağlayıveririm. Fatih'teki Yaşar Hoca'ya gidip de, elli liraya bir muhabbet muskası yazdırmaya göreyim. O vakit tıpış tıpış eve gelip de «Sevgili kıraliçam!... Ben sensiz dünyada yaşayamam...» diyerekten, kapının eşiğinde sümüğünü çeke çeke ağlamazsan, bana da Etyemez'in Turfanda Zümbülü, Hallaç Yayı Besime demesinler... Sen biraz zor boşanırsın... Sen dur heleeee!...

Adnan VELİ

— Amma çapkın seçmenmiş be, verdiği oy bile kadın peşinde koşuyor!...

Yazılı

Baylar.. Susalım Biraz...

Muhalifler hiç durmaz; bağırır avaz avaz...
A.P. ile yaşamaz kimse Köroğlu - Ayvaz!...
İnönü ediyor naz... Bölükbaşı çok kurnaz...
Ecevit bize garaz... İtiraz, hep itiraz!...

Baylar... Susalım biraz!...

Der Turhan Feyzioğlu: Taşıtsız Anadolu...
Bakımsız sağı, solu... Yok nice köyün yolu...
Taşıt da ne kelime?... Yürü Allahın kulu,
Ya koçun sırtına bin... Tüyleri var bembeyaz!...

Baylar... Susalım biraz!...

Şükredin bu nimete... A.P. geldi gayrete:
Öğretmenler azsa da, okul açtı millete...
Yazıyor her gazete... Şan olmaz bundan öte...
Ama gene azıtır, ortada bir kaç haylaz!...

Baylar... Susalım biraz!...

Doğu'da bu terane: Hekim yokmuş... Daha ne...
«Ecel gelmiş cihane... Baş ağrısı bahane...»
Bu sürekli yuha ne?... Ne gerek hastahane?...
İnsanlar er-geç ölür... Böyle haksızlık olmaz!...

Baylar... Susalım biraz!...

Nedir bu sonsuz feryat: Çok pahalanmış hayat...
Efendim... Ayağını yorgana göre uzat...
Ya ayağını kısalt... Ya kısa yorganı sat...
Biliniz oynayamaz bir ipte iki cambaz!...

Baylar... Susalım biraz!...

Var mı, söyleyin kuzum; elektriğe lüzum?...
Karanlıktasın, malûm... Güneş yetmez mi, oğlum?...
Billâhi istemez mum... Böyle düzelir durum:
Erken kalkıp, erken yat... Ne çıra yak, ne de gaz...

Baylar... Susalım biraz!...

Seller ovayı aşar... Halk gene bize koşar...
Gel de bu işi başar... Doğrusu insan şaşar...
Nehirler elbet taşar... Korkanlar çölde yaşar...
Kanal falan istemez... Sular kurur, gelsin yaz!...

Baylar... Susalım biraz!...

Dişimizi sıkmışız... Biz sandıktan çıkmışız...
Tenkitlerden bıkmışız... C.H.P.'yi yıkmışız!...
Şampanyaya susamış, havyara acıkmışız...
Kıldık üstüste namaz... Bize denir mi yobaz?...

Baylar... Susalım biraz!...

Necdet Rüştü EFE

Ağızlarımız açıldıkça..

New York Times gazetesi, bize ayırdığı turizm sayfasında, «Dünyadaki en güzel gökyüzü Türkiye'de» diyor.

Elin yabancısı bizi, bizim kadar bilmez ki...

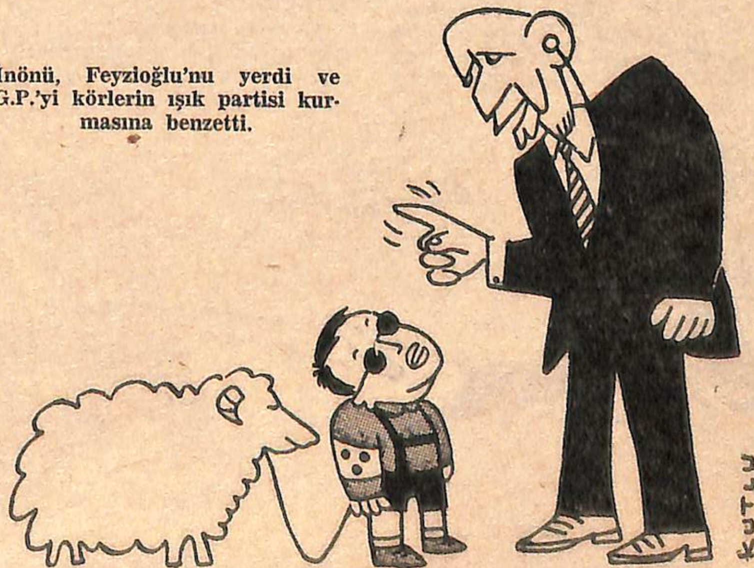
«Her meselenin sonunda neden bunlar ağızlarını havaya açıyorlar?» der, nedenini bulamayınca, gökyüzünün güzelliğini seyrettiğimizi zanneder!»

Şifre çetesi

Yusuf Olmuştur, Mehmet İnan, Mustafa Geçim adlarındaki üç kafadar ellerindeki sahte beşyüzlükleri, polise yüzellişer liradan satarken kıskıvrak yakalanmışlar!

«Böyle kanunsuz işlere atılmanızın sebebi ne?» diye soracağız ama, verecekleri cevap adamların soyadlarında gizli. Malûm, soyadları sırasiyle şöyle: İnan, Geçim, Olmuştur.

İnönü, Feyzioğlu'nu yerdi ve G.P.'yi körlerin ışık partisi kurmasına benzetti.

İnönü — Turhan, evlâdım inat etme... Sen bu kuzuyu otlatamazsın!

Neden ?

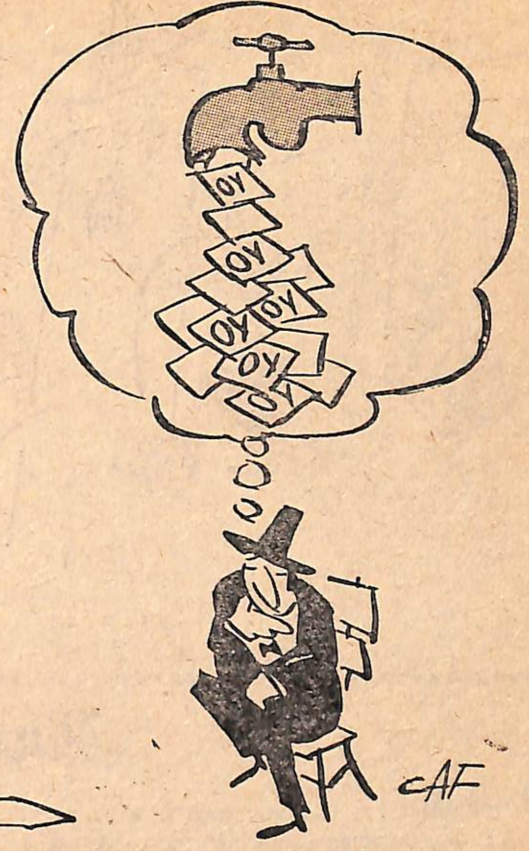
Dış haberler, zaman zaman iç haberlerden çok daha enteresan oluyor doğrusu: İşte bunlardan biri: «Et gangsterleri, Fransa'da dehşet saçıyor!»

Nedenini bir türlü anlayamadık. Dehşet saçacak ne var sanki? Et işiyle uğraşan bizim gangsterlerimiz, onlarınkinden daha medeni imişler meğer. Baksanıza adamlar sessiz sadasız sur diplerinde at-eşek demeden, ellerine geçen mahlûkata satır atıyor!

Ortalığı velveleye vermediklerinden, gazetelerin diline düşmediklerinden, kimse de faaliyetlerine karışmıyor.

7 gün

Yazısız

PAZARTESİ

Atmak zorundayız

Şiirler söylendi, rozetler takıldı, nutuklar atıldı.

23 Nisan'ı kutladık.

Konuşmalar yapıldı, konuşanlara saldırıldı, kız öğrencilere sarkıntılık yapıldı, sopalar çekilip, dayaklar atıldı.

28 - 29 Nisanı andık.

Sofralar kuruldu, şarkılar söylendi, göbekler atıldı.

Bahar Bayramını kutladık.

Görüyorsunuz ya... Atmak zorunda olduğumuz için atıyoruz. Nutuk atıyoruz, göbek atıyoruz. Yılın yüz günü bayram. Ne nutuk yeter, ne göbek... Bir değişiklik olsun diye anma törenlerinde de, katılan vatandaşlara bol bol dayak atıyoruz!

SALI

Keser mi keser!

Seçimler yaklaşıyor, vaatler ölçüyü aşıyor. Kimin aklına ne gelirse, «Yapacağım, edeceğim» diye sıralamaya başlıyor.

C.H.P. İstanbul Belediye Başkan adayı sayın Eyüboğlu da bunlardan biri. Rakiplerini dinlemiş, dinlemiş, yaradana sığınıp, «İstanbul'da susuz ev kalmayacağı gibi, musluklardaki hırıltıyı da keseceğim» demiş.

Böyledir bu işler... Lâfla olduktan sonra kesilir. Seçimlerden önce musluklardaki hırıltı, seçimlerden sonra susuzluktan kıvranan halkın iflâhı!...

Nedense kesilen hep ikincisi oluyor!

ÇARŞAMBA

Tüh be!...

Huyumuzdan mı suyumuzdan mı bilinmez. Aklın emrettiğini değil, aklımıza eseni yaparız, göle yoğurt mayası çalan Hoca'nın «Ya tutarsa» hesabı bir takım mutlu hayâllere dalarız. Hattâ ortada fol yok yumurta yokken kazanılacak parayı lirasına, kuruşuna, santimine varıncaya kadar bir güzel hesaplar, kamu oyuna açıklarız:

— Bu yıl yurdumuzu ziyaret edecek turist sayısında yüzde kırk artış olacak ve şu kadar milyon dolar döviz tasarrufu sağlanacaktır!

Turizm sezonu biter, bakarsınız bir o kadar para da cepten gitmiş!

Bunun en güzel örneğini tarımda görüyoruz. Aklımıza pamuk ekmek geliyor, pamuk ekiyoruz. Tütün ekmek geliyor, tütün ekiyoruz. Sonra, «Boşver, en iyisi gene buğday» deyip, buğday ekiyoruz. Gelsin Meksika'dan tohumluklar... Başlıyor Bakanımız hesaba:

— Adana'dan şu kadar bin ton buğday alsak... Ege'den de bu kadar bin ton... Orta Anadolu hiç vermez mi?... Şu kadar da o verse...

Bir hesap, bir kitap, ohooo ihya olmuş memleket! Öyleyse gelsin açıklama:

— Meksika buğdayını memlekete getirip diktirdiğim için, vatandaş benim heykelimi dikecek!

Derken kötü haberler sıralanmaya başladı. Adana'da mahsul yandı! Ege'de kuraklık ürünleri tehdide başladı. Trakya'da halk yağmur duasına çıktı!

Bir vatandaş olarak, «Tüh be!» diye nasıl dizlerinizi dövmezsiniz şimdi? Kırk yılda bir bolluk bereket görecektik, göremedik. Pamuk tarlalarına buğday ektik, bölgenin iklimini düşünmedik. Tohumluğu bulduk, suyu unuttuk. Sadece oturduk kalktık hayâl tarlalarından toplanan mahsulü, yorulmak bilmeden kileye vurduk!

PERŞEMBE

Allah kabul etsin!

Konya'nın Karacaviran köyünde din adamlarının da politika yapabileceğini savunan M.P. Genel Başkan Vekili Elmalı, «Oy, bir Allah emanetidir. Bu emaneti ehline vermeyenler, hareketlerinin dünyevî ve uhrevî cezasını mutlak çekeceklerdir» demiş.

Evet, din adamları da politika yapabilir. Tıpkı politikacının din adamlığı yaptığı gibi... Fakat bir din adamı politika yapmaya kalkarsa işin içine Allahı sokar, cenneti cehennemi sokar, seçimi bir dinî âyine benzetir!

CUMA

İlâhi...

Güney Afrika, Fransa, İngiltere, Amerika derken, bu heves bizi de sardı. Türkiye'de yapılacak ilk kalb nakli için, Haydarpaşa Göğüs Cerrahisi Merkezi seferber olmuş. Bu değiş tokuş işine katılan gazeteler de habere koca koca başlıklar atmışlar: «Üç hastaya harıl harıl yeni kalb aranıyor!»

Birader aramaya değer mi? Kuş uçurmayan, çekirge sektirmeyen şoförlerimiz ne güne duruyor? Siparişi verin yeter!

CUMARTESİ

Asla!

İtalya Devlet Bakanının halkı uyarmak için yaptığı televizyon konuşmasını kaleme alan Life dergisi, yazıya şu başlığı atmış: «Beyefendi, içtiğiniz şarap asla şarap olmayabilir».

İtalyanlar bu konuda da bizden şanslı. Onların tek şikâyetleri şaraptan. Ya bir de bizim yerimizde olsalar... İçtikleri süt asla süt olmayabilir, yedikleri et asla koyun kuzu olmayabilir, yetkili ağızlardan duydukları söz asla doğru olmayabilir, hele hele oy verdikleri aday asla adam olmayabilir!

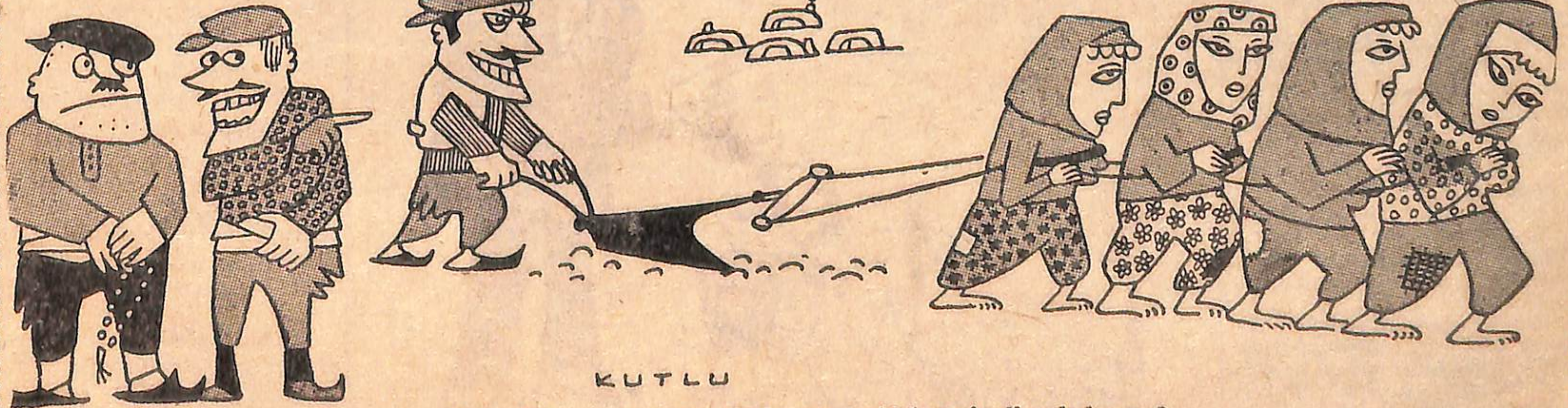
PAZAR

Hıncını almış!

İngiltere basınında haftanın olayı: «Napolyon, Prens Philip'in üstüne işedi».

Napolyon, Londra hayvanat bahçesindeki bir maymunun adı. Prens de malûm, Kraliçenin eşi...

Anlaşılan, hayvan taşıdığı ismin hakkını vermiş. Vaterlo yenilgisinin hıncını almak için, tutmuş Prensin üstüne işemiş!

— Bizim Hüsmen'in neden fazla avrat aldığını şimdi anladın mı?

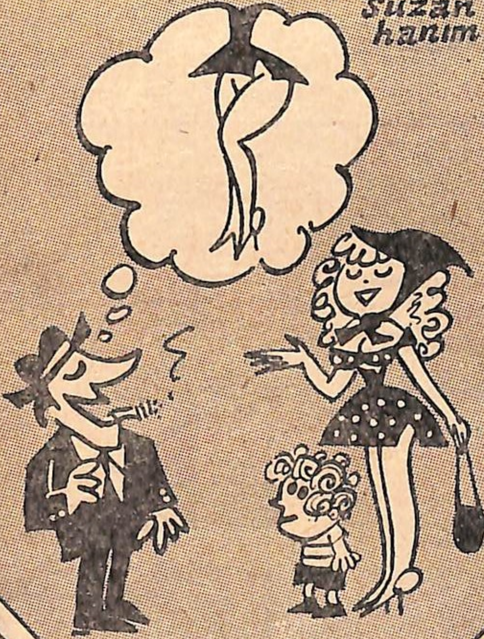
MİNİ ETEK

ZEKİ

– Allah herkesin gönlüne göre verir de... bunun Mini-eteğine göre vermiş!..

– Biz de vermezsek, kim verecek şekerim?..
Mini dilenci

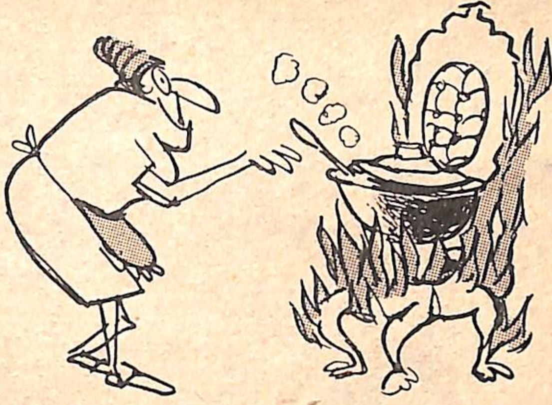

– Görmeyeli sizin minik epeyce büyümüş Suzan hanım!..

– Şimdi inandım arkadaş... sizin hanım sahiden hizmetçinin Mini giymesine izin vermiş!..

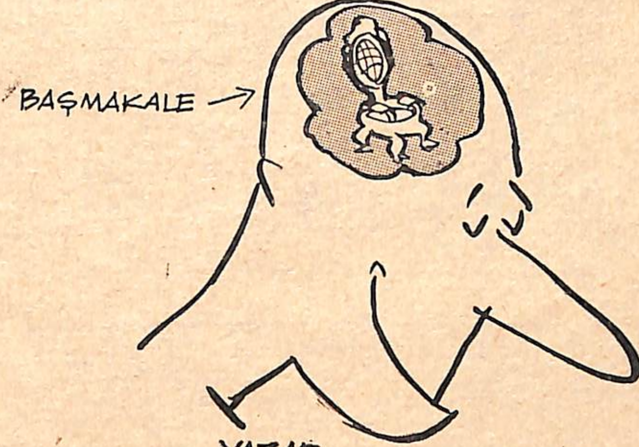

– Hiç Mini-etek görmediniz mi? alın sizin olsun... doya doya seyredin!..

– Şu Mini-etek de insana gözünü dört açtırıyor!

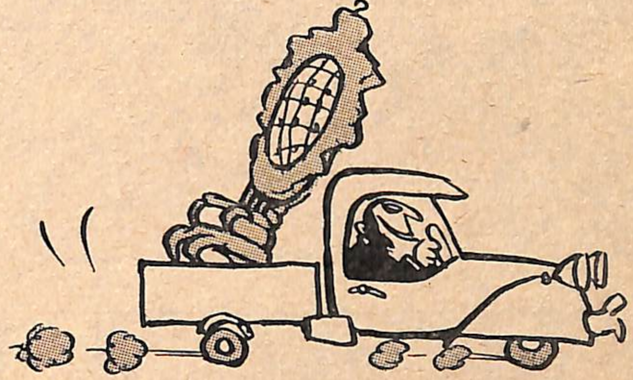
S E Ç İ M L E R E   M E S L E K   S A H İ P L

EV KADINI

DİŞ DOKTORU

YAZAR

NAKLİYECİ

İkisinden biri

Sefer halindeki turistik gemide, genç ve güzel karısını kaybeden yaşlı zengin, tayfalardan birine:

— Karımı, aramadığım yer kalmadı, dedi. Acaba denize mi düştü dersiniz?

Çapkın çapkın gülen tayfa:

— Kaptan köşkünü de aradınız mı? diye sordu.

— Hayır.

— Öyleyse bir bakın!... Eğer orada da yoksa, muhakkak denize düşmüştür...

Etekler

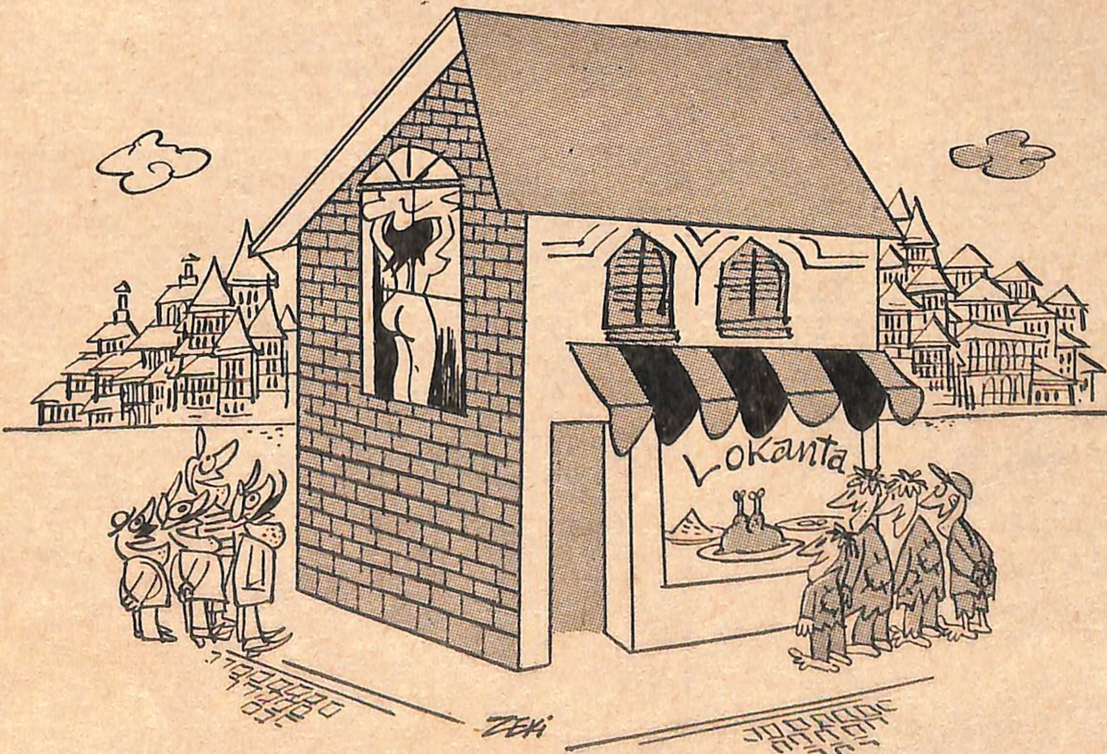
İki kız yolda karşılaştılar. Biri sordu:

— Selma direksiyon imtihanını kazanmış mı?

— Kazanmış ya.

— Deme!... Nasıl kazanmış Allâ-sen?

— Basbayağı!... İmtihana mikro-etekle girmiş...

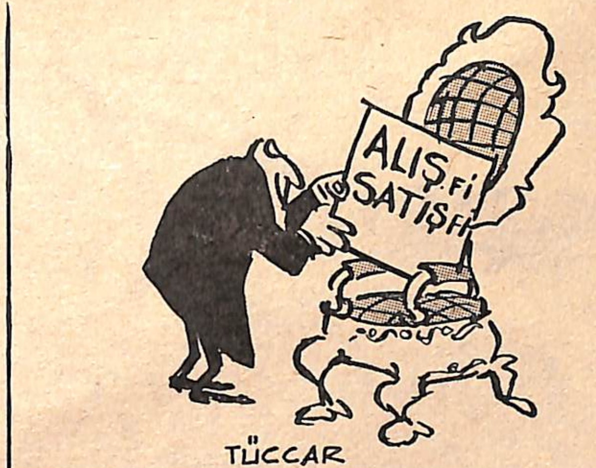
AÇLAR!

— Hayallah, kaç kere dedim

R İ   D E   K A T I L I Y O R   — G A Z E T E L E R —

renk sana gitmiyor diye!

Çare

Genç adam doktora dert yandı:

— Boynumun uzaması için ne yapayım doktor? Nişanlımı bir türlü öpemiyorum...

— Peki, neden öpemiyorsunuz?

— Göğüsleri çok büyük doktorcuğum...

Servet!

Kasabanın kahvesinde iki kişi konuşuyordu:

— Azizim, zengin olmak ister misin?... Hiç durma İstanbul'a git. Ben, bundan onbeş yıl önce oraya gittiğim zaman cebimde para namına yirmi liram vardı...

— Şimdi?...

— Şimdi yirmi bin lira borcum var!

Erkek — Gözlerim iyice bozulmuş, yakını göremiyorum...
Kadın — Eveet, hakikaten yakını göremiyorsun!...

Bitlis gecesi

Kundakta bir çocuğu, önce anası sonra babası, bir şamdan gibi tutuyorlardı dimdik. Çocuğun sorusuz gözlerine ışıklar vuruyordu, kulaklarına da uğultular... Klüp X'e getirilmiş vatandaşların en ufağıydı Bitlis Gecesinde. Seneler sonra beyninin bir kıvrımı uğuldayacaktı o gecenin hâtırasiyle!

Dizi dizi masalarda, dizi dizi insanlar vardı. İşkence görmüş saçlı hanımlar, yağız beyler. Hava dayanılmaz sıcaktı... Orkestranın yamacında, sarılı kırmızılı beyazlı bir buket duruyordu...

ŞEREF MASASI

Ev sahipliğini, Bitlis milletvekili, hayata pembemser gözlüklerle bakan (bize de azcık ödünç ver o gözlükleri!) Cevdet Geboloğlu yapıyordu, tarçın dantel elbiseli hanımıyla... Masasında iki şeref konuğu vardı. Biri, «Tabiî Kaynaklar ve Enerji Bakanı» Refet Sezgin, diğeri, açık arttırmada adı durmadan «hamiyetli vatandaş» diye tekrarlanan Sami Nermutlu... Bitlis'in karamsar bir tablosuna açık arttırmada durmadan binlikler yolluyordu da!

A, aaaa!... Cihat Bilgehan yoktu. Ve bu Bitlisli Bakan vatandaşın, gölleri okşayan rüzgârlar kadar hafif esprilerinden Bitlis Gecesi mahrumdu...

GECELER

Bu gecelerden birine galiba kıyametten önce gitmiştim... O zaman herkescağız daha hevesliydi her şeye... Hemşehriler, hemşehriliklerini şakırdatıyorlardı, kastanyet şakırdatırcasına... Şimcik artıkın, ünler yerli yerine yerleşmişti, «hemşehriliği» kastanyet şakırdatırcasına şakırdatmak gerekmiyordu...

O kıyametten önce gittiğim gecede de böyle folklorik danslar vardı. Böyle edası ve pulu bol şantözler vardı. Böyle «tabak çeviriciler» vardı, sirkten kurtulma... Folklorik dansları yapan kızlı erkekli ekip... Durun şimdi, azcık buruk gerçeğe sapalım... Altı kaval üstü şişhane cinsinden kostümler giymişti. Alt iyiydi, dansörler için... Yerli dokumadan, geleneksel kesimde, uzun pantalonlar giymişlerdi, gerçeğin güzelliğini ve zamanın yaşamışlığını taşıyan... Analar dokumuştu bunları el tezgâhlarında, bacılar dokumuştu... İnce yapılı insanlar için dokunmuştu bunlar, kalçasız... Üste gelince, uyduruk mintanlar geçirmişti çocuklar, göğüslerinde öcü korkuturcasına, kocaman «BOE» ler işli... Boeeee... Bitlis oyun ekibi demekmiş. Kızların kıyafetiyse tüm düzmeceydi...

Folklor oyunlarını çok severim... Folklor, bir bölgenin, bir ulusun nefes alışıdır. Burada nefes mefes alınmıyordu... Burda bir «hasılat gelecek yere kavuk sallamak» havası vardı... Bozmayın bre oyunlarınızı!

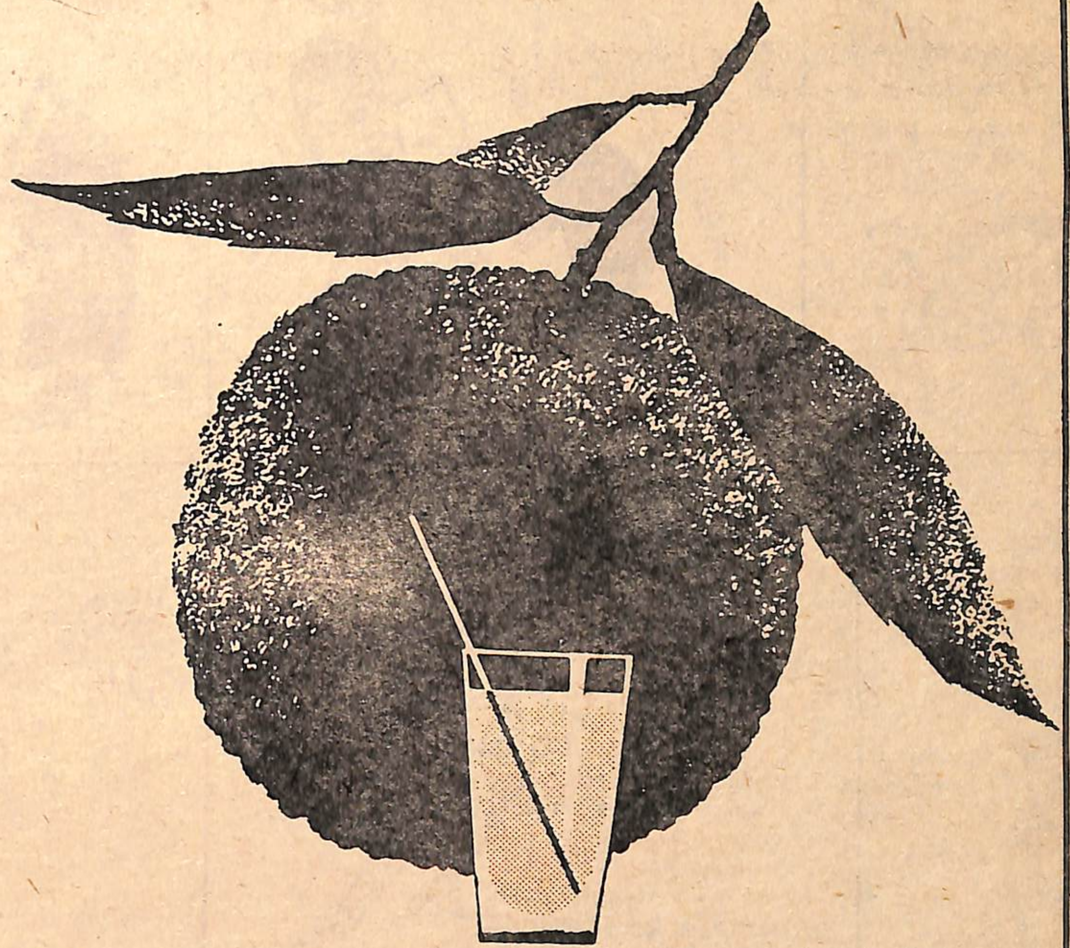
Gecenin gazetesi de öyleydi, bol ilânlı!...

Açık arttırmanın sonunda, o karamsar Bitlis tablosu Refet Sezgin'de kaldı. Refet Sezgin, dürüst adam, gücünde açık arttırmaya katılmıştı. Hanımı da... Bi yüzlük banknot, bi yüzlük banknot daha.. Onbeş bin banknot'a varılmasını sağlamıştı, ama tabloyu kabullenmedi. En çok maddiyat sunmuş olan, «hamiyetli vatandaş Sami Nermutlu'ya» terketti.

Davullar tokmak tokmak vuruluyordu. Bir masada, ev sahibinin, gençlerin arasına oturttuğu nedense, Van milletvekili Kınyaz Kartal'ın bütün yaşamışlığı haşmetleniyor, sonra hüzünleniyordu vuran ışığa göre...

Bir kaç gün önce, bir duvar kenarına bakmış bakmış: «Nice geceler gençliğimde ben böyle yerlerde kıvrılıp yattım» demişti. E, o zaman hayatın hayattı ahbap! O zaman böyle «ovaya inmemiştin», genç folklor ekiplerinin bile «yağ çektikleri» ovaya... Çekişmeli, çelişmeli, Anayasalı, dümdüz, ama nasıl düz, ovaya... Klüplü, kumarlı, geceli, politika gevezeliği yapılan ovaya!...

Nimet ARZIK

C-Vitaminli portakal özü

Oralet

Bir bardak suya bir kaşık
ORALET koyarak taze
portakal suyu içebilirsiniz

(Radar Reklâm : 369 — 90)

Akbaba
Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
İLÂN FİATI : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.
Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.
Fiatı : 100 kuruştur.

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

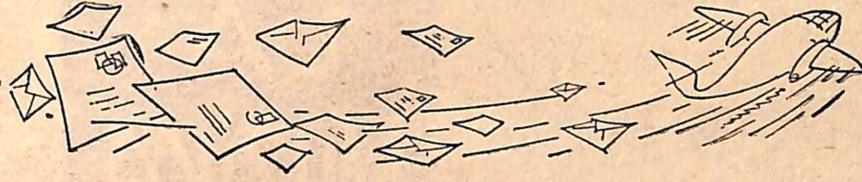
Bayan Nazan Bazan:

Size muhallebicide ellesarkıntılık eden adamın ismi Muhsin. Kendisini çalıştığı tamirhanede bulup bir güzel marizledik. Artık size elle tecavüz edecek hali yok. İlk Yardımda yatıyor. Bir kilo muz alıp ziyaretine giderseniz çok memnun olacak. Ziyaret saatleri iki ile dört arası.

Bay Selâhattin Kuşkulu:

Rüyanızda gördüğünüz hayâleti bulduk... O sizin rüyanıza yanlışlıkla girdiğini söyledi. Aslında komşunuz Hüsnü beyin rüyasına girecekmiş. Korkmayın bundan sonra rüyanıza girmiyeceğine söz verdi... Bu geceden sonra rahat rahat uyuyun e mi?...

JET SERVİS HER İŞİNİZİ HALLEDER

Anî bir kararla kurduğumuz Jet Servis, uğraşıp da bir türlü içinden çıkamadığınız bütün ketenpereye gelmiş işlerinizi halletmeye hazırdır. Yazacağınız iki satırlık bir mektupla bütün sıkıntınızı atacaksınız... Durmayın yazın, hemen işinizi görelim...

Bay Sadık Zifiryutar:

Ceketinizin kopan düğmesini Çengelköy iskelesinin altından hususi balık adamlarımız tarafından daldırıp buldurduk. Düğmenizi terzi Cemal'e bıraktık, ona gidin, düğmenizi ceketinize dikecek... İplik parasını biz verdik. Estağfurullah...

Bayan Sevda Yatarsu:

Kocanızın münasebet kurduğu kadınla, kocanızı Feridiye'deki gizli evlerinde bastık... İkisi de itiraf ettiler... Kocanız karşı gelmeye kalkınca ağzının payını verdik. Hemen bir arabaya atlayıp oraya gidin. Kocanız ve o kadınla saçsaça başbaşa gelebilirsiniz. Kapıyı biz kırdık kolayca içeri girebilirsiniz.

Bay Necati Kıran:

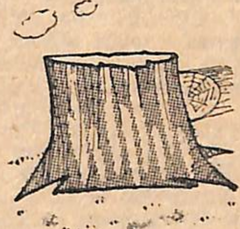
Bahsettiğiniz çınar ağacını kesmişler. Onun yerine çam dikmişler. Ağacın altını kazdık, iki parça kırık kavanoz çıktı. Sen bizimle dalga mı geçiyorsun ulan?... Jet Servis var karşında. Bugün akşam evde otur, geleceğiz. O zaman hesaplaşırız.

Bayan Suzan Süzüntü:

Dedenizden kalma maaşı çıkarttık. Sizin maaşı eniştenize bağlamışlar. Eniştenizi çözüp çayıra saldık. Para ve cüzdan çekmecede. Çaktırmadan gidip alın. Fakat içerdeki köpeğe dikkat... Isırır...

Bay Âdem Tuzlubadem:

Siz lokantadan ayrılmayın. Kimseyi de şüphelendirmeyin. Korkmadan bir revani daha atın. On dakika sonra oraya gelip hesabınızı göreceğiz. Yüzde ona karışmayız. Âfiyet olsun.

GENÇ KIZLARA GÜZELLİK REHBERİ

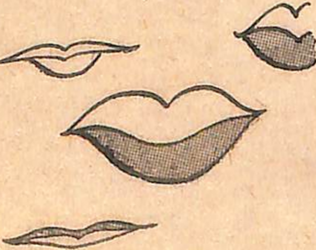
Rehber : Niyazi GÖSTER

Cici ve sevimli bayanlar... Daha güzel olmak elinizde iken neden olmuyorsunuz?... Senelerdir güzellik üzerine ihtisas yapmış olan biri olaraktan dayanamayıp aşağıdaki tavsiyeleri sıralıyorum. Aynen tatbik edin, bakalım ne olacak?...

1 — Sabah yataktan kalkar kalkmaz gözlerinizi açmadan yürüyün... Çünkü ilk gün ışıkları gözlerdeki fosforu alacağından tehlikelidir. Bir yere toslayıncaya kadar yürümeye devam edin. Dikkat önünüzde büfe var...

2 — Musluğu açın, bol terkos suyuyla yüzünüzü onbeş kere yıkayın... Hâlâ temizlenmediyse sizde yüz yok demektir. Yıkama işi bittikten sonra kalın kremle oğuşturun ve krem kavanozunu atın... Çünkü o krem bitmiş. Hâlâ kullanmakta bir mâna yok.

3 — Kirpiklerinizi ve kaşlarınızı altı numara ayakkabı fırçasıyla parlatın... Tabiî önce bir miktar ayakkabı verniği sürmeyi unutmayın...

4 — Gözlerinize gelince... Sizde o gözler olduktan sonra, vallahi bakmaya kıyılmaz... Onun için gözlerinize birer damla asit borikle sulandırılmış badem yağı damlatın... Yanarsa aldırmayın. Çünkü bir müddet sonra gözlerinize öyle bir parlama gelecek ki itfaiye çağırmak zorunda kalacaksınız...

5 — Burnunuz da itina isteyen uzuvlarınızdandır... Eğer burnunuz parlıyorsa bunu Losyon Kâmil ile iyice oğun... Kâmil de bu arada size yardım eder... Burnunuza kâfi matlık verince, hafif sağa dönüp profilden kendinizi seyredin. İyi mi böyle?... Aferin.. Devam edin...

TEST :

İyi bir müşteri misiniz?

1 — Gittiğiniz restorandan içeriye girer girmez size en fazla hangi garsonun kazık atabileceğini bir bakışta anlar mısınız?...

2 — Menü ne demektir?... Liste ile arasında ne fark vardır?

3 — Servis yapılırken çaktırmadan garsonun temizlik muayenesini yapabilir misiniz?...

4 — Bir lokalin kesenize göre olmadığını anlayınca, oradan çıkar mısınız? Yoksa oturup kazık yemek için sıraya mı girersiniz?

5 — Hiç hesap yüzünden kavga ettiniz mi? Ettinizse bunların kaçında dayak yediniz?...

6 — Yanınızdaki kadına fiyaka yapmak için «Buyur hayatım, ne istersen söyle» diyebilir misiniz?...

7 — Yediğiniz yemeğin içinden çıkan yabancı maddeleri saklar mısınız?...

8 — Garsonun maksadını sezdiğiniz anda hemen müdafaa tertibatı alır mısınız?... Yoksa kendinizi onun kollarına teslim mi edersiniz?...

9 — Evde yemek dururken neden gidip lokantalarda, lokallerde kazık yiyorsunuz?... Sizde hiç akıl yok mu?...

10 — Paranızın bol, aklınızın kıt olduğunu bildiğiniz halde bu hayata hâlâ devam edecek misiniz?...

Yukardaki sorulara hep evet diyenler «iyi müşteri», demeyenler ise müşteri değildir... Onlar lokantamıza giremezler.

6 — Dudaklarınıza süreceğiniz ruju kendiniz seçmeyin... Bana gelin, ben size sürerim şekerim... Eğer dudaklarınız inceyse kalın bir renk, kalınsa pastel ve ince bir renk seçin. Sonra aynanın karşısına geçin... Alttan başlayarak hafif hafif koyulaştırın... Unutmayın ki natürel bir dudak daha güzel ton verir... Konuşurken kelimeleri incelterek konuşursanız dudaklarınız bozulmaz. Bir de o gün bir şey yemeyin... Belki bir faydası olur...

7 — Vücuda gelince, bir harikasınız... Şöyle soyunun bakayım... Maşallah... Yalnız beliniz biraz kalın... Onu da inceltmek için her gün bir bıçakla hafif hafif yontun... Biraz acısa bile güzelliğiniz için buna katlanmanız lâzımdır...

Bu yedi maddelik programı cesaretle tatbik ederseniz kısa zamanda sizden daha güzel bir kız olamaz. Bunun sonunda elde edeceğiniz faydalar da size aittir... Biz ilim ve fenne hizmet ediyoruz. Maksadımız samimiyettir...

de üzümünü ye de bağını sorma!» demek isteyenleriniz olacak...

Fakat kazın ayağı maalesef hiç de öyle değil. Bazı üzümler oluyor ki, bağı sorulmadan yenilip yutulamıyor. Bunu ancak benim gibi o üzümlerin böylesine çatanlar bilir...

Kafamda hep, bir şehvet sar'ası içinde söylenen o mâhut söz:

«— Finito la müzika!...»

Bu da nedemek?

Avrupa'da, onbeş gün içinde, nerede, nasıl, kimden öğrendi bunu bizim Etyemezli Dürdâne?...

Bu husustaki kuruntularım içimi kemirmese, hayatımızdan hiçbir şikâyetim olmayacak. Zira Dürdâne Avrupa'da, bunun dışında, hoşuma giden yeni huylar da edinmiş. Meselâ geceleri beni kışkırtıp gezmeye çıkarıyor. Uğramadık cazhane ya da sazhane bırakmıyoruz. Görüyor, duyuyorum ki, insana ilk gençliğini hatırlatan bu çeşit bir yaşantının, her gece eve kapanmaktan çok zevkli tarafları da varmış...

Sonra «Dürdâne» nin o eski kendini bırakmışlığı da kalmamış... Kadın karşımda her gece iki dirhem bir çekirdek... Kuvaför, manikür, pedikür, medikür her şey tamam. Tak karıyı koluna, göğsünü gere gere istediğin düğüne götür...

Doğrusu, beni son derece memnun eden bu hale baktıkça, içimden gayriihtiyari:

«— Yaşasın Avrupa!... Meğer sende ne sihirli bir hayat tılsımı varmış!...» diyorum.

Diyorum ama, içimde o musibet: «— Finito la müzika» nın yarattığı kahredici kuruntu olmasa...

Acaba Avrupa'nın sihirli havasında, insanın derisini, sinirlerini, ötesini berisini gizlice kamçılayıp harekete geçiren bir tılsım da mı var?

Fakat nihayet bir gece, tam işimiz bitip de o:

«— Finito la müzika!...» dediği zaman, aklıma üşüşen sualleri bir bir sıraya dizecektim ki, zır zır kapı çalındı...

Vakit gece yarısına yakın... O saatte, erken saatlerde bile pek ziyaretçisi olmayan bizim eve kim gelir?

«Ya sarhoşun biridir, ya da üst kattakilerden biri yanlış zil çalmış olacak!...» deyip fırlayarak kapıyı açtım. Baktım, karşımda:

«— Bir telgrafınız var!...» diyen posta müvezzii...

«Bir dakika!» diyerek dönüp cebimden ona verilecek bahşişi aldım.

Fakat telgrafı açıp okuyunca, evvelâ neredeyse aklım duracaktı. Zira «Düsseldorf» dan gelen acele telde:

«— Yarın saat 16'da Yeşilköy'e inecek uçaktayım!...» deniliyordu. İmza ise: «Dürdâne» diye atılmıştı...

Ben okuduğum telgrafa bakarak şaşkın şaşkın düşünürken, içeriden karım seslendi:

«— Kim geldi Murtaza?»

Ben cevap verdim:

«— Bir telgraf...»

O, sordu:

«— Kimden?»

Ben cevap verdim:

«— Senden!...»

Kadın:

«— Benden mi?...» deyip fırlayarak yanıma koştu. Elimdeki telgrafı kapıp bir solukta okudu. Sonra bana da sirayet eden bir sükûnetle:

«— Boş ver, canım, dedi, bu bizim «Baskın» ın münasebetsiz bir şakası olacak!...»

O gece, yatakta uzun müddet:

«— Soğuk şaka...»

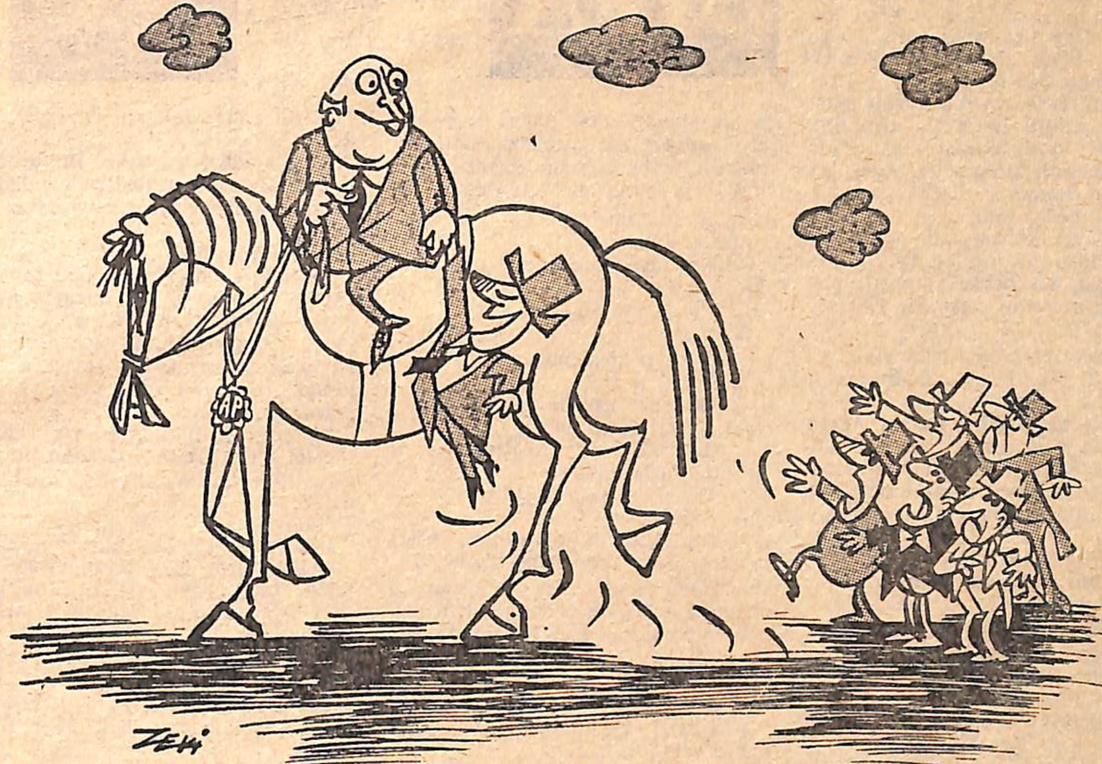
«— Ama münasebetsiz şaka!...» diye diye epeyce gülüşmüştük...

Fakat ertesi günü öğleye doğru çalınan telefonumda, bir kadın sesi:

«— Beyefendi, derhal evinize dönünüz, ve orada bulacağınız bir mektubu okuyarak ona göre davranınız!...» dedi ve benim bir şey söylememe vakit bırakmadan ahizeyi kapattı.

Hemen gidip evde, yazı masamın

Önseçimi kazanamayan A.P.'li adaylar Demirel'i suçladı. — Gazeteler —

— Hepinizin elinden tutmama imkân var mı?

üzerinde bulduğum ve hayretler içinde kala kala okuduğum o mektubu şimdi işte aynen sizlere de sunuyorum:

«Sevgili Murtaza'cığım...

«Bu satırları sana yazan ben «yegâne» sevgili eşin «Dürdâne» nin hemşiresiyim...

«Ben, yaşantımızın başından beri, onun beğendiği her şeyi beğenmiş, onun hoşlandığı her şeyden hoşlanmışımdır. Çocukluğumuzdan beri, o çarşıdan ne alsa, ben de gider, hemen aynısını alırdım. Onun hangi filme gittiğini öğrensem, ben de hemen ona koşardım. O saçlarını sarıya boyasa, gördüğümden bir saat sonra, benimkiler de sarı olurdu. O evine bir kedi alsa, hemen bir tane de ben bulurdum. O bir elbise diktirse, aynı kumaştan, tıpkısını ertesi gün benim sırtımda görürdün. O hastalansa, ben de hastalanır, o gülünce ben de güler, o ağlayınca ben de ağlardım.

«Fakat günün birinde o evlenivérince, işler birdenbire değişti. Zira kocaydı bu. Vitrin, pikap, şöminey, ya da kumaş değildi ki bu, ben de tıpkısını çarşıdan bulabileydim... Çaresiz, bir punduna getirerek, kocasını da ocağıma düşürdüm. Fakat bu onun kocası ile ayrılmasına, benimle de selâmı sabahı topyekûn kesmesine sebep oldu...

«Onun hayatını uzaktan takip ediyordum. Evlendiğinizi duyduğumdan beri aklım hep sana takılmıştı... Seni bana bir yerde göstermişlerdi: Doğrusu, hemşirem, zevk inceliğini seni seçmekte de göstermişti.

«Ben, bir gün seni tanımanın zor çarelerini düşünüp dururken, elime, aklımdan hayâlimden geçmez bir fırsat geçti: Düsseldorf'a, anası ile dargın olduğumuzdan habersiz bulunan, ve öz evlâdım kadar sevdiğim yeğenimi ziyarete gitmiştim. Fakat benim oraya varışımın ikinci haftasında, Dürdâne de çıkagelmez mi?

«Yeğenim, kızını aldığı Alman ailesinin evinde oturuyor. Orada, o eller evinde çatışsak, maskara olacağız. Ben hemen «Baskın» ı bir kenara çekip:

«— Söyle annene, burada hiçbir şeyimizi belli etmesin. Ben, yarın kalkacak ilk uçakla İstanbul'a döneceğim!...» dedim.

«O gece, sofrada bütün aile beraberdik. Onunla aramızda hiçbir konuşma geçmedi. Ben bir aralık, bavulumu hazırlamak üzere yukarıya çıktım. Sende uyanabilecek en ufak bir şüpheye meydan kalmaması için, onun odasına girip, içinde resminiz bulunan madalyonu, yıldız biçimli iğnesini ve küpelerini aşırdım. «Şimdi, —vazifeleri bitmiş bulunduğu için— onları sana bırakıyorum. İşi açıklayıp kendisine iade etmek, ya da gevezelik etmeyip, kendinde saklamak, senin bileceğin şey.

«Beraber geçirdiğimiz müddetçe, sana onun yokluğunu pek duyurmadığımı sanıyorum. Ben ise, senden doğrusu son derece memnunum.

«Sen, bu oyunu yutmakta yerden göğe kadar mazursun. Zira biz, beraber yaşadığımız yıllarda, muhitlerimizde hep: «Ayırdedilmez ikizler» diye meşhurduk.

«Şimdi git, saat onaltıda karını güle güle karşıla. Ve beni bir daha hiç hatırlama. Zira bu sefer sahiden:

«Finito la müzika!...» sevgilim!...

Yegâne.»

* * *

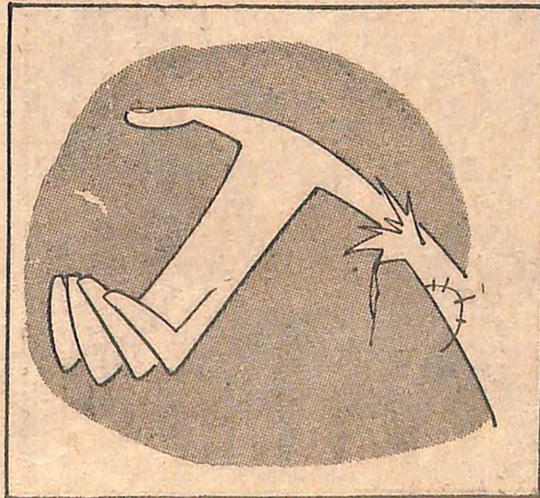
Şimdi, sizlere —kendisinin hiçbir zaman duyamıyacağı— bu açıklamaları yaptıktan sonra, hemen eşimi karşılamaya gidiyorum.

«Yegâne» yi kâfi derecede tatmış olmanın unutulmaz zevkleri bir yana, benim bir saadetim daha var: Bu sayede sevgili Dürdâne'ciğimin bir kokot olmasından şiddetle kuruntulanmaktan kurtuldum.

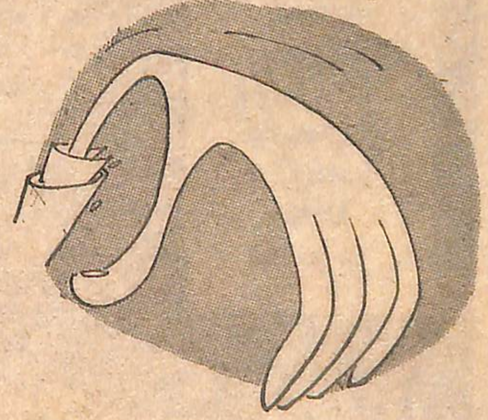
Bir daha mı Avrupa? Lânetler olsun!...

Naci Sadullah DANİŞ

— Kuraklıktan yağmur duasına çıkılıyor. —

YARDIM..

YAĞMUR!..

Çamaşır Kaçakçıları
Yazan-Çizen Suavi Süalp
12

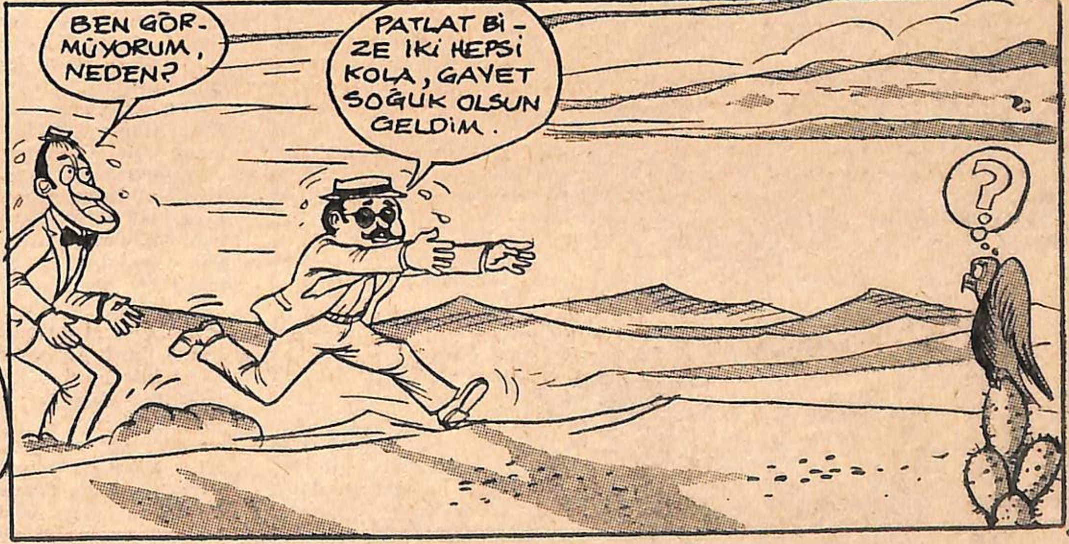

ELLER YUKARI.. BÜTÜN AZAYI VÜCUT TESLİM YA İKİ MELUN!.
BİR BEDEVİ!
YANİ ARAP.!

MUAZZEZ VE LATİF GÖLLERİN BİRİCİK HURMASI AZİZ BEDRİYE'NİN DİYARINDA NE ARIYORSUNUZ YA HAİNLER. ÇABUK DÜŞÜN ÖNÜME YALLAH!..

İSTİKAMETÜL CİHET CENUBU ŞARKİ.. ZEVZEKLİK YOK. UYGUN ADIM MARŞ.!
YANDIK!
GÜNEŞE BAK..

İYİ TER ATIYORUZ BU GÜNEŞTE..
BİR SOĞUK GAZOZ OLSAYDI
YALLAH!

BAK ŞAKİR AĞBİ KARŞIDA İZMİRLİ ŞERBETÇİ.. YAŞADIK. ŞURUPLAR, AYRANLAR. ŞERBETLER

BEN GÖRMÜYORUM, NEDEN?
PATLAT BİZE İKİ HEPSİ KOLA, GAYET SOĞUK OLSUN GELDİM.
?

HEPSİNİ İÇME, BANA DA BIRAK
BİR TANE DAHA AÇ. BARDAĞA KOYMA. ŞİŞE İLE VER
YALLAH. SİZ GÖRÜYOR BİR SERAP ORTADA NE ŞURUP VAR NE ŞARAP.

SERAP OLAYINDAN SONRA BİZİM İKİ SALGAM 80° ISIYLA MUHALLEBİ GİBİ OLDULAR VE KENDİLERİNİ MECBUREN KAYBETTİLER.. HIZLI BİR GEÇMEDEN SONRA HAKİKİ BİR SERAP KARŞISINDAYDILAR. HEM DE NE SERAP -
HAFTAYA: GÖLLERİN HURMASI BEDRİYE

— Dinle Bill, eğer onu kombinezonla görseydin, eminim sen de benim gibi davranırdın.

Tomi heyecanla kendini savunurken, itfaiye kumandanı bana kararsızlıkla bakıyordu.

— Arkadaşınızın aklında bir eksiklik olmadığına emin misiniz?

— Tomi'ye kefil olabilirim, dedim. Tamamiyle normal bir delikanlıdır. Zaten transparan bir gecelikle gördüğü güzel bir kız karşısındaki reaksiyonları da bunu doğrulamıyor mu?

Cevabım, memurun şüphelerini dağıtamamıştı. Ensesini kaşıyarak:

— Sabahın dördünde, bir apartmanın dördüncü kat balkonundaki bayrak direğine tüneyen bir delikanlı için aklı başında diyorsanız, o akıllı başı size hediye edebilirim! diye homurdandı.

— Dinleyiniz yüzbaşı...

— Yüzbaşı değil, teğmenim, diye düzeltti.

Ama yüzbaşılık da bayağı hoşuna gitmişti:

— Eh, şimdilik teğmen diyelim.

Memur yeniden zevkle gülümsedi.

— Tomi sarhoş değildi. Bir rezalet de çıkarmamıştı. Sadece, içinden sizin çekip çıkarttığınız çok nâzik bir durumda bulunuyordu.

Terini sildi itfaiye kumandanı:

— Onu, o nazik durumdan çıkartmak için, tam yirmi adam kullanmak zorunda kaldım!

— Teşekkür ederim teğmenim!

Tomi ile itfaiyecilerin kışlasından ayrıldık. Eve gelince viski bardaklarını doldurarak, rahat koltuklara gömüldük. Başından geçenleri Tomi anlattı, ben dinledim. Şöyle özetlenebilirdi hikâyesi: Olay akşamı Tomi, poker oynamak için bir arkadaşının evine gitmişti. Masadan kalktıklarında ise saat sabahın ikisiydi. Merdiven başına yöneldi ve asansörü beklerken işte o güzel sarışınla yüzyüze geldi! Bir bakar-kör gibi yürüyen naylon gecelikli genç kadın, asansörü bekleyen yakışıklı Tomi'yi görmemişti sanki. Gözlerine inanamıyordu bizim oğlan! Anadan doğma denebilecek çıplaklıkta güzel mi güzel bir dişi, kollarını uzatmış adım adım kendine doğru geliyordu!

— Bir peri kadar güzeldi, diye devam etti. Sarı uzun saçları, gür bir şelâle gibi omuzlarına dökülüyordu.

— Belki de ilâhe Melusine'dir, dedim.

— Hayır. Magdelena isimli bir aktrismiş.

— Tanrıçalığını gizlemek için takma ad kullanıyordur belki...

Tomi omuzlarını silkti:

— Alayı bırak da dinle... İncecik şeffaf geceliğinden, dik göğüslerini görüyordum. Büyüleyici bir yaratıktı! Üstelik, gerçek bir sarışın olduğuna da bahse girerim!

— Bayağı gelişme var sende, dedim. Eskiden böyle şeyleri farketmezdin.

— Yanımdan geçerken, «Matmazel, bir şey mi arıyorsunuz?» diye sordum, cevap vermedi. Hattâ varlığımın farkında bile değilmiş gibi yoluna devam etti. Terasa kadar peşinden gittim. Büyülenmiş gibiydim. O buz gibi gecenin dondurucu soğuğundan korumak için paltomu, onun omuzlarına attığımı hatırlıyorum. Nereye gittiğimizi bilmeden izledim onu. Ne çevreyle ilgim, ne de dünyadan haberim vardı. Dedim ya, büyülenmiştim sanki! Daracık bir yere geldiğimizi hayâl meyal hatırlıyorum. Onun tatlı vücut hatlarından başka bir şey görmüyordu gözlerim. Bir ara nasılsa, yürüdüğümüz o çok dar yerin, bir pencere kereveti olduğunu farkettim. Kerevet öylesine dardı ki, en cesur cam silicileri bile buraya kolay kolay çıkamazdı! Aşağılarda caddeler birer siyah bant, taşıtlar gözlerinden ateşler saçarak yürüyen birer karınca idi. Bilirsin, çocukluğumdan beri yüksek yerlere çıkamam. Hattâ annemin sakladığı reçel kavanozlarına boyum yetişmezdi de, uzanmak için ayaklarımın altına koyduğum iskemlenin üstünde zor dururdum.

— Eee, konuya dön bakalım. Sonra ne oldu?

— Önümde direğe benzer bir şey farketmemle, gözlerimi yumup sarılmam bir oldu! Sonrası malûm... Durumu gören bitişik dairedeki kadın, intihar etmek için direğin tepesine tırmandığımı sanarak itfaiyeye telefon etmiş.

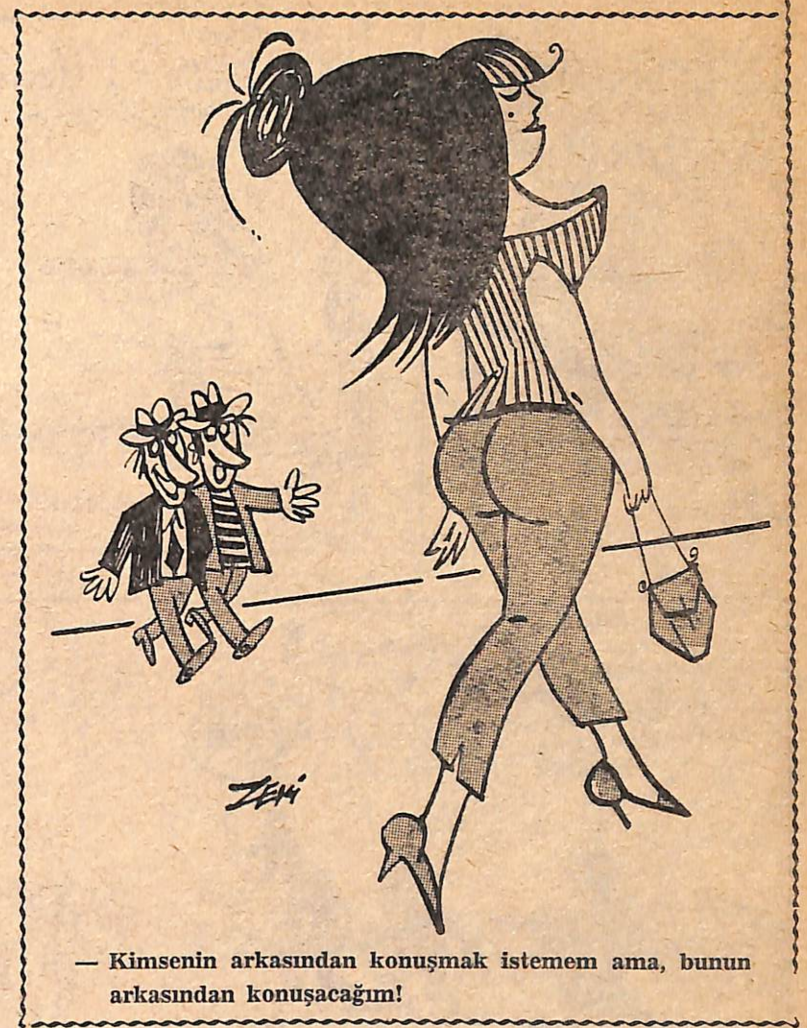
— Bahtsızlığın içinde bile şanslı bir adamsın...

— Eh, dedim, haydi sen direğe tutunup kurtuldun. Kadın n'oldu? Kimmiş, neciymiş?

— Bırak canım, dedi Tomi. Yosma, uyur-gezer bir ip cambazıymış. Onun hemen hemen her gece aynı haltı karıştırdığını söylediler, başıma gelenleri duyunca da, «Ona bir şey olmaz ya, Tanrı seni korumuş» dediler.

Tomi bu maceradan sonra kim olursa olsun gece vakti hiçbir kadının peşine düşmedi. Kadınları sadece gündüz, uyanık olduklarına iyice kanaat getirdikten sonra izledi. Bunlar da belki natürel sarışın değillerdi ama, ne çıkar?

Bill Blondy'den
çeviren:
Süheylâ AYKUT

— Kimsenin arkasından konuşmak istemem ama, bunun arkasından konuşacağım!

iyi plânlanan ve yürütülen
bir reklâm ve tanıtma faaliyeti
bir müessese için
masraf kapısı olmaktan çıkar;
karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın: 16637 — 89)

Merak

Bir kucak dolusu yükle eve dönen hanıma, kocası:

— Beni iflâs ettireceksin sen! diye bağırdı. Daha geçenlerde aldığın elbise ve şapkaları eskitmeden yenilerini almak, akıllı bir kadının yapacağı iş midir? Ne kadar paramın kaldığından haberin var mı?

— Aşkolsun, dedi kadın. Belki giyinmeyi seviyorum, ama ne kadar paran kaldığını hiç de merak etmiyorum!

«Günahların boynuma!»

Milletler Gülüyor

İlâç

Berber dükkânına giren müşteri:

— Kepekleri yok edecek bir losyonunuz var mı? diye sordu.

— Var, dedi berber. Ayrı ayrı renklerdeki şu yedi şişeyi alınız, saçlarınızı her gün biri ile yıkayınız.

Bir hafta sonra dükkâna gelen müşteri:

— Kepek derdinden kurtardığınız için teşekkür ederim, dedi. Fakat şimdi de saçlarımın arası renk renk konfetilerle doldu. Acaba onları yok edecek bir losyonunuz var mı?

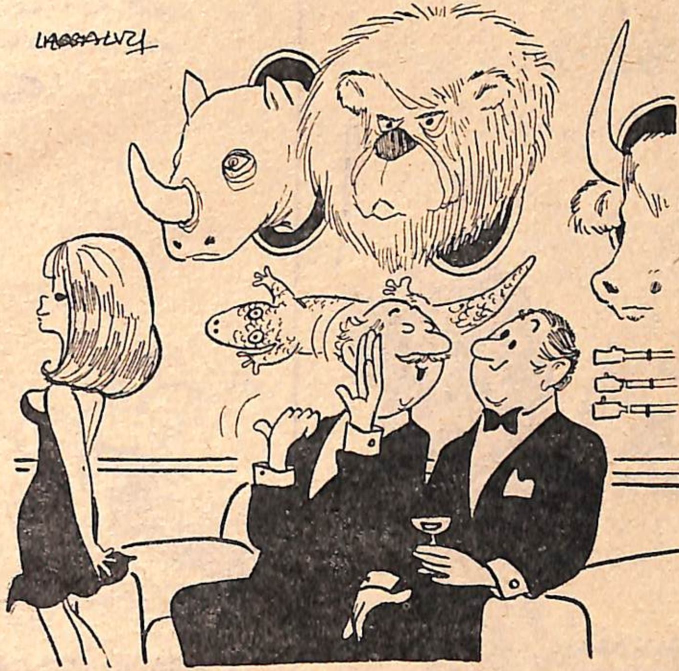
Ne verirler?

Dalavereli işler çevirmekle ün yapmış olan milyoner, fabrikalarını sigorta ettirmişti. Mukaveleyi imzaladıktan sonra sigortacıya sordu:

— Diyelim yarın fabrikam yansa, bana ne verirler?

Sigortacı düşünmeden cevap verdi:

— Üç veya beş sene ağır hapis!...

— Bu da Paris'teki son avım!...

Üzüntü

İskoçyalı Mac Gregor pek kederliydi. Arkadaşı:

— Hayrola, dedi, nedir bu durgunluğun?...

— Bitti! diye inledi Mac Gregor. Artık her şey bitti! Bir daha hiç golf oynamıyacağım!

— Yaaa!... Bir hastalığın mı var, bir yerini mi incittin?

Beriki daha üzgün cevap verdi:

— Yok birader, ne hastalığı?... Yirmi yıldan beri kullandığım topumu kaybettim!

DEDİKODU

Yeni yetişen iki delikanlı konuşuyordu. Biri:

— Sana, kolay inanılmıyacak bir şey söyleyeyim, dedi. Kadınlarla sevişmek kanser yapıyormuş.

Arkadaşı güldü:

— Saçma! Hem böyle bir şey olabileceğine de inanmıyorum.

— Elbette saçma, dedi öteki. Ben de inanmıyorum. Fakat bu söylentiyi yaymayı kaşarırsak, kadınların ne yapacaklarını çok merak ediyorum.

Yazısız

Tersi oluyor birader!

Yetişkin kızının şişmanlığına canı sıkılan köylü, tatilini geçirmeye gelen bir Paris'liye dert yanıyordu:

— Ne yapacağımı bilemiyorum, dedi. Çok üzülüyorum!

Adamı teselli etti Paris'li:

— Üzülecek bir şey göremiyorum ben. Onu bir kaç aylığına Paris'e gönderin, zayıflama ve güzelleştirme enstitülerinin birinde istediğiniz kadar incelebilir.

Üzgün baba:

— Sen boşver o enstitülere, dedi. Bizim komşu Mathur da zayıflasın diye kızını Paris'e göndermişti ama, döndüğünde kızın karnı burnundaydı!

Henüz belli değil

Arabadaki şirin çocuğu seven parktaki yaşlı kadıncağız, bebeğin genç ve güzel mürebbiyesine sordu:

— Ay ne şeker şey... Kimin bu çocuk?

Genç bakıcı:

— Henüz kimin olduğunu bilmiyorum madam, dedi. Zira patronlarımın boşanma dâvası hâlâ sona ermedi!

— Benim duşum bozulmuş... Sizinkini kullanabilir miyim?

Ne yapmış?

Finlândiya'lı er iznini bitirmiş, kıtasına dönmüştü. Yüzbaşısı:

— Eee, dedi, iznini nasıl geçirdin bakalım?

Mahçup mahçup ellerini oğuşturan er:

— Fena sayılmaz yüzbaşım, dedi. Evli insanız, anlarsınız ya... Karımla ben... Nasıl söyleyeyim bilmem ki?... Şey yaptık...

— Anlıyorum, diye yüzbaşı güldü. Sonra ne yaptınız?

— Ülke Finlandiya, mevsim de kış olursa başka ne yapılır yüzbaşım? Oturup kalkıp aynı şeyi tekrarladık.

Yüzbaşı kahkahayla gülerken, çapkınca bir de ıslık çaldı:

— Sizi şeytanlar götürsün... Çapkının biri olduğunuz meydanda... Eee, daha sonra ne yaptınız?

Er cevap verdi:

— Sonra iznim bittiği için kayak takımlarımı dolaba kaldırıp, kıtama döndüm!

— Aaah, ah!... Kocalar da biraz doping yapsa ya!

Bahis

Gemide karısını kaybeden adam, her tarafı aradıktan sonra telâşla bir tayfaya sordu:

— Bir saattir karımı arıyorum, görünürlerde yok. Acaba denize mi düştü dersiniz?

Tayfa, büyük bir soğukkanlılıkla:

— Düşmemiştir, dedi.

— Nerden biliyorsunuz?

— Düşmemiştir dedik ya canım!

— Peki, ya düştüyse?

Kadınların genellikle kaptan köşküne çıkarak, dümen tutmağa ve düdük çalmağa meraklı olduklarını bilen tayfa heyecanla:

— Eğer karınız denize düştüyse, size yüz frank veririm, dedi. Kabul mü?

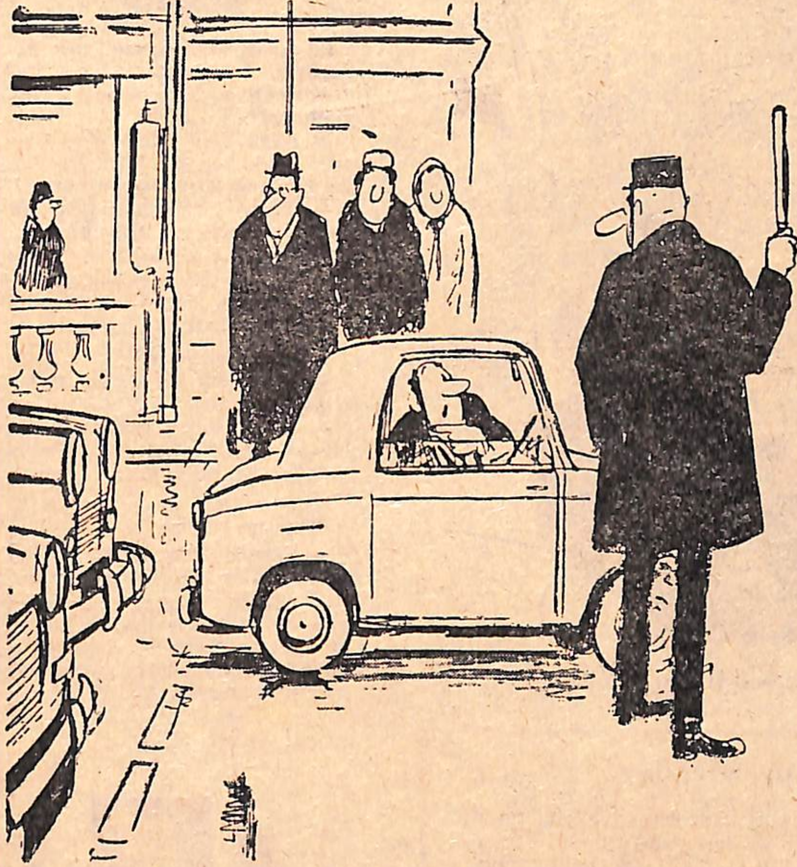
— Memnuniyetle!...

— Fakat düşmediyse, ikiyüz frankı toslamağa hazır mısınız?

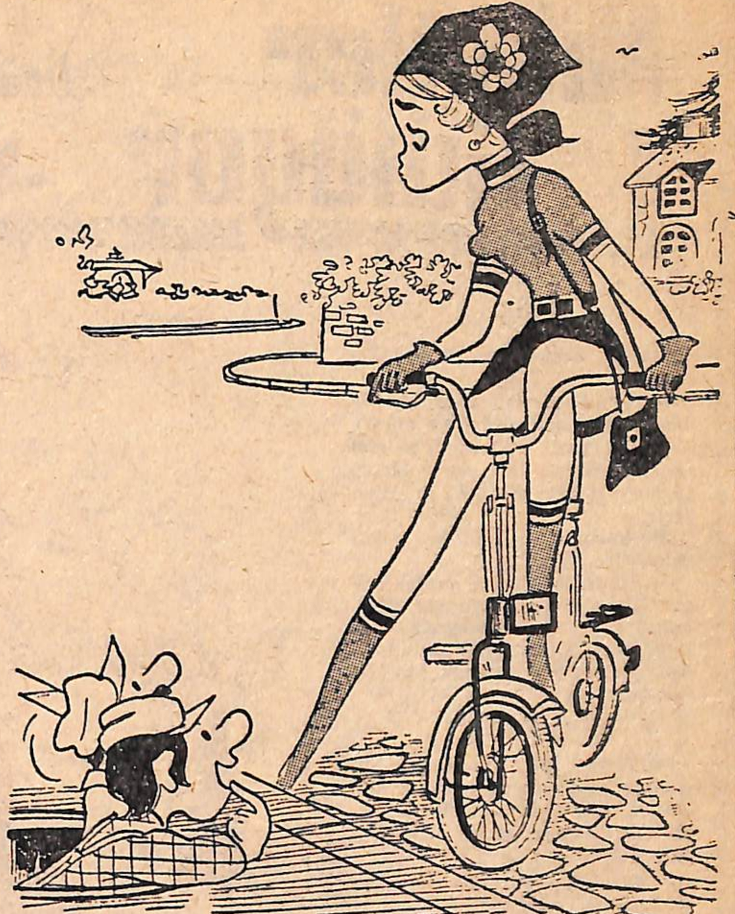
Adam, korkuyla tayfaya çıkıştı:

— Ağzını hayra aç be!...

Dünya Karikatürleri

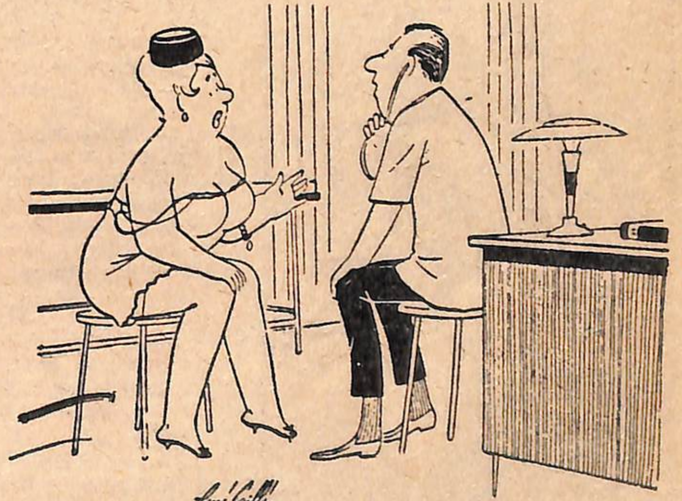
— BENİ İTTİLER !..

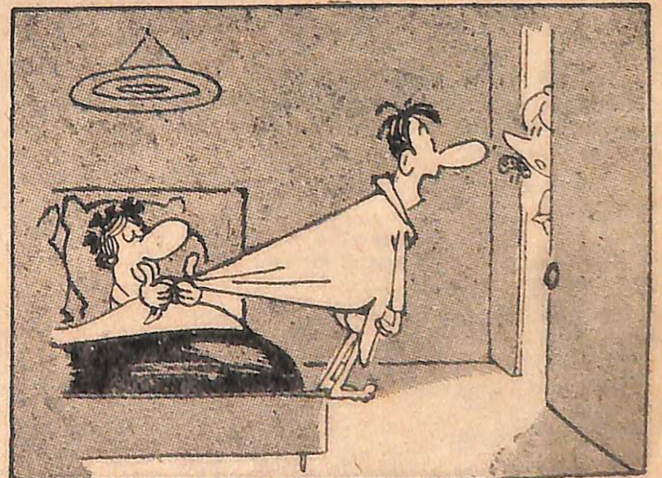
— ARADIĞINIZ CADDEYİ BİLİYORUM AMMA, BİRAZ DÜŞÜNMEKTE ÇOK FAYDA VAR !..

— OYUN TARZIMIZLA NEDEN BU KADAR ÇOK İLGİLENİYORLAR ACABA ?..

— GÖĞSÜMDE BİR SIKIŞIKLIK HİSSEDİYORUM...
— DAHA BÜYÜK BİR SUTYEN GİYMEYİ TECRÜBE ETTİNİZ Mİ ACABA ?..

— NASIL GELEYİM, UYURKEN YUMRUKLARINI SIKAR !..

DİKKAT!

Terylene adıyle satılan her kumaş terylene değildir!

Emin olmak için Altınyıldız'ın TERYLENE kumaşını arayınız!

Altınyıldız Terylene, hakikî manada terylene kumaştır. İngiliz ICI firmasının şart koştuğu normlara uygun olarak %45 yün ve %55 terylene'den imal edilmektedir. Buna ilâveten Altınyıldız Fabrikalarında gördüğü hususî ameliye sayesinde, bir yünlü kumaş havasını taşır.

Altınyıldız Terylene, buruşmaz, ütü tutar, hafiftir. Desenli ve düz, muhtelif moda renkleri mevcuttur.

Altınyıldız

Avrupa'da aranan yerli kumaşlar

(Manajans : 1219 — 92)

Akbaba

— Kesin cevabımı veriyorum: Belki!..